

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati peti vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uradništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Francova ofenziva:

Proti Saguntu in Valenciji

General Franco skuša prodreti na teruelski fronti proti jugu, da bi obkolil madridsko ozemlje s te strani in zlomil odpor generala Miahe

Burgos, 16. jul. d. Francove čete po zavzetju Sarriona niso dolgo počivale in so sedaj, kakor poročajo iz Saragose, že na pohodu proti Saguntu. Istočasno izvajajo obkoljevalni manever, da bi republikanskim četam onemogočile umik iz More de Rubielos.

Nacionalisti se imajo zahvaliti za padeš Sarriona predvsem uporabi ogromnega števila topov in bombnikov, ki so strli odpor branilcev. Po izpovedbah ujetnikov je branilo Sarrion 20.000 mož. Napad je pričelo 50 tankov, prvi naskok pa je izvršilo 500 mož specialnih čet, ki so napadli strelske jarkove republikancev z ročnimi granatami. Napadane istočasno od več strani so bile republikanske čete končno prisiljene mesto zapustiti.

Po došlih vesteh se je sedaj pričel pričakovani Francov sunek proti Valenciji z vso silo. Kakor kažejo vsa znamenja, se bje velika in ena izmed odločilnih bitk v sedanjih državljanski vojni. Zadnja dva dneva je republikanske postojanke obstreljevalo neprestano 170 Francovih topov, kar dokazuje, kako ogromne količine vojnega materiala so nakopičile za ofenzivo proti Valenciji in koliko je gen. Francu za to,

da zlomi odpor vojske generala Miahe ter prične obkoljevanje madridskega ozemlja z juga. V napadih in protinapadih so imeli na obeh straneh velike izgube. Na obeh straneh se v boju poslužujejo v toliki meri letal, kakor malokdaj doslej.

Republikansko vojno poročilo

Barcelona, 16. jul. AA. Vojno ministrstvo je sredi objavilo uradno poročilo, v katerem pravi, da so republikanske čete zboljšale svoje postojanke pri Sartionu. V odseku Alcore in Siarea so republikanci zavzeli Dimato del Lome in Mas del Porjano. Med večerajšimi borbami so republikanci sestrelili 9 sovražnih letal.

Bombardiranje Valencije

Valencija, 16. jul. AA. Več Francovih letal je bombardiralo večeraj Valencijo ter vrglo nad 100 bomb. 22 hiš je bilo popolnoma porušeno. K sreči sta bili ranjeni samo 2 osebi.

Iz Francovega tabora

Salamanca, 16. jul. AA. Poročilo nacionalističnega poveljstva pravi, da so nacio-

nalistične čete na castellonski fronti v odseku pri Luceni la Cantera odbile več sovražnih napadov. Republikanske izgube so velike. Na teruelski fronti so nacionalistične čete nadaljevale prodiranje od Valde- ne južno proti morju do Rubielosa in zasedle Sanseroso in vrhove Gonalisa. Uničile so en sovražni tank.

V odseku Sarrion in Manzanere nadaljujejo nacionalistične čete prodiranje in so že prekorale Aibentos ter so južno in zapadno od Manzanere zavzele nove postojanke. Ujele so nad 1000 republikancev.

V noči na četrtek je nacionalistično letalstvo bombardiralo pristanišče v Valenciji, kjer so na treh krajih opazili požar. Večeraj so nacionalistična letala bombardirala Valencijo in Alicante. V odseku Segorbe je bilo sestreljenih devet republikanskih letal. V petek je nacionalistično letalstvo uničilo republikanski oklopni vlak.

Narodni praznik v nacionalni Španiji

Burgos, 16. jul. AA. Notranje ministrstvo je objavilo, da so v nacionalistični

Španiji prihodnji trije dnevi narodni prazniki: 17. julij kot dan upora v Maroku, 18. julij kot dan splošnega narodnega upora in 19. julij kot dan nacionalne sindikalistične revolucije.

Hitlerjeva čestitka Francu

Berlin, 16. jul. (DNB). Kancelar Hitler je čestital brzojavno generalu Francu ob drugi obletnici narodno-socialistične revolucije v Španiji.

Francosko-angleška preiskovalna komisija

Pariz, 16. jul. d. Kakor se doznava iz diplomatskih krogov, je bil definitivno opuščen načrt ustanovitve mednarodne komisije s sedežem v Toulousi, ki bi v potrebi izvrševala preiskave o bombardiranju nezavarovanih mest v Španiji. Povod te odločitve je dejstvo, da so Zedinjene države odklonile sodelovanje v tej komisiji, zaradi česar je postalo tudi drugim nevtralnimi državam nemogoče določiti svoje zastopnike, ki bi sodelovali pri preiskavah. To so Švedska, Nizozemska in ostale skandinavske države. Glede na potrebo, da se v tem pogledu nekaj povzame, se je v Angliji porodila misel, da bi se osnovala povsem angleška preiskovalna komisija, ki prevzela naloge nameravane mednarodne komisije. Te dni je Francija predlagala v Londonu, naj se ustanovi francosko-angleška preiskovalna komisija, v kateri bi bili letalski atašeji obeh držav v Španiji in ki bi naj izvrševala preiskave na mestu dogodkov. Angleški odgovor na ta francoski predlog še ni prispel.

Politični obzornik

Visoka pesem usesokolskemu zletu

V reviji »Sudetenerichte« je napisal V. Jaksch, vodja nemške socialdemokratske delavske stranke in poslanec v češkoslovanskem parlamentu, pod naslovom »Nemci in Slovani« uvodnik, ki je vreden, da se z njim seznanijo tudi naša javnost. Jaksch piše: »Ko pišem te vrste, doni pesem življenja po ulicah Prage, zadnje demokratske prestolnice vzhodno od reke Rena. Tradicionalna češka organizacija za nacionalno nego telesne kulture — Českoslov. obec sokolska — je zopet po šestih letih sklicala svoje pripadnike na serijo množestvenih prireditvev, ki nudijo grandiozen prizor slovenske narodne moči. Kulturni vzpon češkega naroda po vojni dobiva v sokolskih svečanostih svoj triumfalni izraz. Veseli in razigrani mladeniči in mladenke, ki obvladujejo praške ulice in trge v znaku svečanosti, živo dokazujejo, da more tudi demokracija roditi zdravo, jako in disciplinirano pokolenje. S svojimi sportnimi uspehi oni zavračajo bajko o manjvrednosti slovenske rase. S pomočjo izvrstne narodne izobrazbe, napredne socialne politike in mnogih popularnih naprav za telesno kulturo je mali češki narod dosegel na polju javnega blaga in splošnega kulturnega napredka evropski standardni uspeh. Drugi slovanski narodi mu bodo na tej poti sledili v onem tempu, v katerem bodo njih vlade imele in znale boljše nacionalne življenjske pogoje. Pohod Slovanstva v areno našega kontinentalnega življenja je v polnem teku. Samo slepci lahko prezro fundamentalno dejstvo, da bodo stremilivi in nadarjeni slovanski narodi igrali v evropski bodočnosti vlogo naraščajoče važnosti. Praške sokolske manifestacije so torej viden izraz razpoloženja narodnih mas v republiku. Tu se plastično odraža vzpon Slovanstva in njega naraščajoče uveljavljanje v centralni Evropi.« Tako piše o sokolstvu in o vsokolskem zletu — Nemeč

Tudi klerikalna »Hrvatska Straža« piše o sokolskem zletu...

Sarajevska »Jugoslovenska pošta« priobčuje to-le beležko: Tudi klerikalna »Hrvatska straža« se je odločila, da piše o vsokolskem zletu. Posnela je po »Vremenu« to-le: »Med sokoli se nahaja tudi trinajst sokolik, ki so ranjene na rokah. One so na poti mahale z rokami skozi okno vagona. V tistem trenutku je mimo privzila lokomotiva in jih tako močno udarila, da jim je polomila kosti. V Pragi so jim nudili zdravniško pomoč.«

Izgredi v Palestini

Jeruzalem, 16. jul. AA. Po zadnjih poročilih je večerajšnji bombni atentat v Jeruzalemu zahteval 20 smrtnih žrtev. Ranjenih je bilo nad 100 ljudi, med temi več težko. Po tem atentatu se je ustavilo vse normalno življenje v mestu, ki je kakor izumrlo. Razburjenje se še ni poleglo. Po vesteh iz ostalih krajev se množe izgredi, ki samo povečujejo vtis splošne negotovosti. Iz Nablusa poročajo, da so arabske tolpe s planin napadle posamezne angleške posadke in da je vsa policija stalno v pripravljenosti.

Jeruzalem, 16. jul. AA. Arabski trgovci so zaprli svoje trgovine v znak protesta proti bombnim atentatom. Židovski trgovci se boje masovnega in so morali policijo v židovskem delu mesta ojačiti. V arabskem delu Haife je bilo večeraj vse normalno. Večeraj popoldne je bilo že odprtih mnogo trgovin.

Pomorska posvetovanja Balkanske zveze

Atene, 16. jul. g. Večeraj se je pričela v Atenah konferenca zastopnikov generalnih štabov vojnih mornaric balkanskih držav. V četrtek popoldne je jugoslovensko in rumunsko delegacijo sprejel predsednik vlade Metaksas.

Vojvoda Windsorski v Florenci

Florenca, 16. jul. Vojvoda in vojvodinja Windsorska sta večeraj obiskala Florencio, zvečer pa sta odpotovala v Viareggio, odkoder bosta ponoči odpotovala proti Capriju.

Obisk Atatürka v aleksandretskem sandžaku

Damask, 16. jul. AA. Listi objavljajo vest, da bo Atatürk v spremstvu zunanjega ministra Ruđdi Arasa v začetku avgusta obiskal aleksandretski sandžak.

Borzna poročila.

Carin, 16. julija. Beograd 10 Pariz 1208, London 21.56, New York 437, Bruselj 78.95, Milan 23, Amsterdam 240.50, Berlin 175.00, Damsk 30, Praga 13.44, Varna 82.90, Buzarešta 30.5.

Počastitev Hughesa v New Yorku

Slavnostnemu sprevedu v občinsko palačo je prisostvovalo nad dva milijona ljudi

New York, 16. jul. d. Večeraj so priredili letalcu Howardu Hughesu in njegovim štirim tovarišem velike svečanosti, kakršnih še ni bilo od Lindberghovega poleta preko Atlantika. Hughesu in tovarišem so priredili v občinski hiši svečan sprejem. Računajo, da je bilo na Wallstreetu in Broadwayu ter v sosednjih ulicah, kjer se je vozil Hughes v slavnostnem sprevedu do občinske palače, zbranih nad dva milijona ljudi, ki so ga navdušeno pozdravljali. Na čestitke in pozdravne govore v občinski palači, kjer so bili zbrani zastopniki vseh državnih in mestnih oblasti, raznih organizacij in ustanov, je Hughes odgovoril:

Moj polet je bil posvečen velikemu bratstvu med vsemi letalci. Ta polet naj dokazuje človeštvo, kakšno sredstvo miru je lahko letalstvo. Naš trud in materialni izdatki so poplačani.

Nato je pristavil, da je proti temu, da bi letalstvo bilo v službi vojne. Upa, da se

bodo združili vsi letalci sveta in se zavedli, da so iz mesa in krvi ter sklenili, da hočejo preprečiti sleherno prelivanje krvi.

Navzoči so Hughesov govor navdušeno pozdravili. Nato je bil ob ed v Metropolitan-klubu, s katerim je bil zaključen slovesni sprejem v New Yorku.

Letalski promet med Anglijo in Ameriko

New York, 16. jul. AA. Letalske družbe bodo v kratkem začele poskusne polete nad Atlantikom. Vožnja iz New Yorka v London bo stala 450 dolarjev za osebo in bo trajala 24 ur. Letalske družbe mislijo, da bodo nova letala tako popolna, da bodo lahko uvedli redne potniške in poštno proge čez Atlantik. Angleške družbe mislijo uvesti reden letalski promet med Londonom in New Yorkom jeseni.

Angleško oboroževanje na morju

Velika Britanija si bo zgradila doslej največje vojno brodogrje sveta

London, 16. jul. d. »Daily Telegraph« objavlja pregled svojega mornariškega strodnika o velikem angleškem pomorskem oboroževanju, da dokazuje, kako se uporablja denar in kako si vlada prizadeva popraviti, kar je bilo prej zamujeno. Ta pregled podaja sliko ogromne vojne mornarice, kakršne še ni bilo na svetu.

Sedaj grade pet bojnih ladij po 35.000 ton. Težkih križark ta čas po pomorskem sporazumu, ki je bil sklenjen tudi z Nemčijo, ne grade, zato pa grade v angleških ladjedelnicah pet velikih matičnih ladij za letala po 23.000 ton, izmed katerih more

vsaka sprejeti na krov po 70 letal. Nadalje grade 21 malih križark, 9 vodilnih rušilcev po 1650, 24 velikih rušilcev po 1650 ton, 12 velikih in 3 malih podmornic. Brodogrje, ki ga sedaj grade, ima polovico tonaže, kakor ga je imelo vse angleško vojno brodogrje l. 1930. More se računati, da bodo do konca l. 1941 oddane v službo že vse te nove ladje. V tem času bo šlo angleško vojno brodogrje 22 bojnih ladij, 15 težkih in 65 malih križark, 11 matičnih ladij za letala, 90 rušilcev in 86 podmornic, skupaj 389 enot.

Komunistični izgredi v Ameriki

Poulični boji med komunisti in socialisti v kalifornijskem mestu Westwoodu

San Francisco, 16. jul. d. V Westwoodu v Južni Kaliforniji so se dni nastali krvavi izgredi med komunisti in socialisti demokraciji, ki so se razvili v prve poulične bitke. Obe stranke, kakih 3000 ljudi, sta zgradili na ulicah barikade iz posekanega drevesja, prevrnjenih voz, klopi in tramov ter se napadli s tolkami, železnimi drogovi in noži. Razen tega so streljali z revolverji ter strojnimi pištolami. V spopadih je bilo po dosedanjih poročilih ubitih pet ljudi, okoli sto pa hudo ranjenih. Ker se razburjenje še ni poleglo, ni izključeno, da bo prišlo do nadaljnjih spopadov.

Vzrok za te krvave dogodke je bil politikus socialistov, da bi odstranili komunistične stranke od skladišča lesa, kjer je delavstvo pričelo stavkati. Na obvestilo pobeglih straznikov je prihitelo na stotine lesnih delavcev iz bližnjih taborišč v mesto, kjer se je nato razvila več ur trajajoča bitka. V boju je morala poseči vsa westwoodska policija, da bi vzpostavila red. Skušala je izgreznike razkropiti z vodnimi curki, pa se je morala končno umakniti ter gledati brez moči, kako so se poklopili. Ko se je policija umaknila, so se mo-

ški prebivalci Westwooda poslužili samopomoči ter so skupno s socialisti pregnali komunistične izgreznike iz mesta. Westwoodski šerif je brzojavno zaprosil, naj pošljejo v mesto nacionalno gardo, da bi vzdrževala red in mir.

Letalo padlo na umobolnico

Buenos Aires, 16. jul. AA. Zaradi poškodbe na motorju je letalo »Palmara«, ki je letelo proti Braziliji, padlo na umobolnico v Iticangu pri Buenos Airesu. Izpod razvalin so potegnili eno truplo in 12 ranjencev. Trije člani posadke in osem potnikov je ostalo poškodovanih.

Važen letalski izum

Rio de Janeiro, 16. jul. AA. Brazilski tisk piše obširno o izumu, ki bo zvezoval letalsko tehniko. Izumitelj Alfonso Leopoldo Bangman je zgradil letalo, ki se lahko dviga in spušča naravnost in lahko tudi v zraku obstane na enem mestu. Letalo je zgrajeno iz aluminija in ima 6 Dieslovih motorjev, ki uporabljajo negotljivo olje.

Razprave o reformah v ČSR

Prihodnji teden bodo posvetovanja o zakonskih predlogih končana

Praga, 16. jul. d. Na večerajšnji popoldanski seji je parlamentarni odbor šestih vladnih strank končal razpravo o jezikovnem zakonu. Podrobnosti tega zakonskega predloga še niso znane, ker se tisk omejuje samo na uradna poročila, da bi se ne oviralo delo vlade ter političnih strank.

Na svoji večerajšnji seji je odbor šestorice določil definitivno besedilo zakona o narodnostnem statusu, v ponedeljek pa bo pristopil k definitivni izdelavi zakona o reformi politične uprave v državi, ki ga je vlada že pripravila. Kakor zatrjujejo, je bil predlog zakona o političnih reformah je odobren na seji političnega odbora ministrov ter bi se moral sedaj proučiti na sejah parlamentarnega odbora šestorice do srede. Ko bo vlada dala vsem zakonskim predlogom končno obliko, bodo bržkone objavljeni že v teku prihodnjega tedna in predloženi v odobritev parlamenta, ki naj bi se sestal 24. t. m. Razen o političnih zakonih, naj bi parlament sklepal tudi o predlogu zakona o izrednih pooblastitvah, ki jih misli vlada zahtevati in ki bi bili do gotove mere povsem gospodarskega značaja. Razen tega bo parlament sklepal tudi o zakonu, ki bo določil podaljšanje vojaške službe.

Zastopnik sudetsko-nemške stranke je izjavil, da henleinovci še niso pristali na predlog tiskovnega zakona, ki naj bi bil predložen parlamentu, kar pa se tiče narodnostnega statusa, so jim bile sporočene le nekatere posameznosti. O predlogu zakona za reformo državne uprave je izjavil, da sudetsko-nemški stranki še ni bilo ničesar sporočeno. Henleinova stranka ne bo za-

vzela svojega stališča glede na nove zakone, dokler ji ne bo predloženo vse gradivo.

Dr. Hodža obolet

Praga, 16. jul. AA. Pogajanja z madžarsko in poljsko manjšino so odložena na prihodnji teden, ker je predsednik vlade dr. Hodža obolet. Boleden je lahkega značaja. Pogajanja se bodo nadaljevala v ponedeljek in se govori, da bo na sejo prišel tudi predsednik republike dr. Beneš.

Optimistična presoja položaja v Parizu

Pariz, 16. julija. z. Francoski poslanik v Pragi Dela Croix je večeraj prispel v Pariz, kjer je poročal zunanjemu ministru o razvoju pogajanj na češkoslovanskem. Večeraj popoldne in dopoldne je bil zopet pri zunanjem ministru, popoldne pa se z letalom vrne v Prago. V okolici zunanjega ministra zelo optimistično gledajo na razvoj položaja v ČSR in tudi današnji listi pišejo, da lo vprašanje narodnih manjšin v ČSR v kratkem zadovoljivo rešeno. Francoska vlada je priporočila češkoslovanski vladi, naj pogajanja kar najbolj pospeši.

Javna dela v ČSR

Praga, 16. jul. d. V prvi polovici letošnjega leta je čsl. ministrstvo za javna dela izdalo 505 milijonov Kč za javna dela. 143 milijonov je šlo za gradnjo in modernizacijo državnih cest, 133 milijonov za gradnjo in modernizacijo splošno važnih nedržavnih (železnice in okrajnih) cest, 35 milijonov za mostove, 77 milijonov za nova poslopja, 31 milijonov za vodna dela itd. Samo v mesecu juniju je ministrstvo oddalo za 113 milijonov javnih del. V mesecu juniju bo ta znesek še višji.

Beckov povratek v Varšavo

Poljski odnosi z baltskimi državami

Varšava, 16. jul. AA. Zunanji minister Beck se je večeraj popoldne vrnil z letalom z uradnega obiska v Rigi. Poljski politični krogi so zelo zadovoljni z obiskom, ki je potrdil prijateljske zveze med Poljsko in ostalimi baltskimi državami.

Riga, 16. jul. AA. »Latvian Kareivis« piše med drugim, da se poljski zunanji minister ni razgovarjal o ustanovitvi kakšnega bloka ter da vodita Poljska in Letonska prijateljsko politiko, ki je zasnovana na življenjskih interesih obeh narodov. Poudarja tudi, da niso potrebne kakšne posebne prijateljske pogodbe, ker obstoja med obema narodoma že sedaj veliko prijateljstvo, zgrajeno na zaupanju in medsebojnem spoštovanju.

Tašin, 16. jul. AA. Glede na obisk poljskega zunanjega ministra Becka v Rigi je objavil list »Postima« članek o poljski politiki do baltških držav, v katerem ugotavlja, da je Beck v ne polnih treh mesecih trikrat odpotoval na sever, istočasno pa so bili tudi obiski čsla poljskega generalnega štaba generala Stachewicza. Enec članka ne verjame, da bi poljska politika imela namen zgraditi os Helsink-Bukarešta, ker načuna Poljska tudi s položajem na Črnem morju, s svojo mednarodno politiko ter s slabotjo baltških držav glede na zemljepisni položaj. Zaradi tega te države ne morejo voditi enostanske politike. Zato tudi

poljski zunanji minister Beck na noben način ni hotel naložiti skupnih obveznosti državam, ki leže med Rusijo in Nemčijo. Ima samo željo, da se šefi teh držav zavajajo skupnih interesov in da se ustvari nevtralen pas, neodvisen od katerekoli skupine veseli, Baltičske države same morajo paziti na to, da v bodoče ne postanejo prizorišče vojnih operacij tujih sil.

Manifest

kitajskega parlamenta

Šanghai, 16. jul. AA. Iz Hankova poročajo, da je narodna skupščina, ki se je sestala 6. t. m., končala svoje zasedanje ter izdala manifest, v katerem pravi: Skupščina ponovno trdi, da kitajski narod ne goji mrznje do Japoncev, vendar pa bodo Kitajci mobilizirali vse svoje gnotne in moralne sile za boj proti napadalcu. Skupščina se zahvaljuje prijateljskim narodom za svo njihovo pomoč, ki so jo izkazali Kitajski, ter upa, da bodo posvetili v bodoče Kitajski še večjo podporo ter začeli izvajati sankcije proti Japonski. Kitajski bo a svoje strani vedno podpisala mednarodne organizacije, ki imajo za cilj ohranitev mira.

Postani in ostani član Vodniške družbe!

Jubilejni kongres narodnih železničarjev

Veliko delo naših vrlih železničarjev ob prevratu

Ljubljana, 16. julija. V torek 15., 16. in 17. julija bo imela v Sarajevu svoj svetovni, jubilejni obsevanje tudi delavni kongres najmočnejše organizacije naših državnih uslužbencev in sicer Udruženje jugoslovanskih nacionalnih železničarjev in brodarjev.

Pomemben je ta jubilejni kongres naših vrlih železničarjev in brodarjev, saj so bili ravno oni naši prvi, ki so ob smotanju naše mlade države pravilno razumeli pomembnost nacionalne in državne svobode ter kot en moč posvetili svoje moči mladi državi. Lahko rečemo, da je blagopoljni vitez kralj Aleksander I. s pravico nazval te državne uslužbenke peta armada naše junške vojske.

V nizu proslav, ki se letos prirejajo v spomin na 20-letnico osvobodjenja in združenja našega naroda izpod tlačanstva in suženstva pod tujimi gospodari ter krvavih in junjskih borb najboljših sinov našega naroda za svobodo, je gotovo jubilejni kongres naših nacionalnih železničarjev in brodarjev ena najpomembnejših manifestacij za svobodo, kralja in domovino.

Po krvavi bojni vihrini v s ploščem kausu katerega so povzročale vračajoče se armade in opojnost svobode, so se množile udajale veselju in prepevajočemu navdušenju. Edino vojska in pa naš železničar sta se zavedala rešitve položaja in dosegla v nadloveskih naporih to, da so se ti ljudski sestradanih in razsanih vojakov nekdanj ponosne avstrijske armade v pospešenem tempu odpeljali na svoje domove. Noben naš železničar ni v onih usodnih dneh vprašal, dali bo dobil za svoje namerno in požrtvovalno delo nagrado ali ne.

Toda za vsako uspešno delo, posebno pa pri stanu in ustanovi kot so železničarji in železnice, ni dovolj samo dobra volja poštenja, temveč je treba enotnosti, organizacije in discipline, kajti brez teh je vsako delo polovičarsko, če ne celo škodljivo. Prav posebno je to veljalo za našo državo, kjer so do tedaj vladali razni sistemi, razlikujoči se med seboj tako, da je vedno pretila nevarnost nesreč in katastrof. K temu je treba pripomniti, da je ob osvoboditvi odšlo mnogo železniških uslužbencev v svoje nacionalne države, tisti železničarji tujih narodnosti pa, ki so ostali na svojih mestih, so s sabotažo in nagajanjem skušali onemogočiti reden, pravičen in varen promet.

Ah tu se je zopet pokazala nacionalna

zvestost naših železničarjev. Takoj ob prevratu so se sestali voditelji dotedanjih pokrajinskih, zvez nacionalnih železničarjev iz Slovenije, Hrvatske in Srbije ter omovali organizacijo »Udruženje jugoslovanskih nacionalnih železničarjev in brodarjev« s nalogo, da zbira ta organizacija pod svoje okrilje in v svoje vrste vse zavedne nacionalne železničarje in brodarje ne glede na položaj in čin, od najnižjega delavca pa do najvišjega funkcionarja državnih železnic. Tako je vprav organizacija jugoslovanskih nacionalnih železničarjev in brodarjev dokazala, da je res armada in pravi pomenu besede, ki potrebuje ne samo oficirje temveč v prvi vrsti vojake — male uslužbenke, ako se hoče delati v korist naroda in države ter lastnega stanu. V tem pogledu daleko prekaša po svojem številu, borbenosti in odločnosti ter doseženih uspehih v korist naših železničarjev vse ostale organizacije. Organizacija jug. nac. železničarjev, ki šteje okrog 40.000 članov, je eden najmočnejših stebrov v pogledu jakega nacionalne zvestosti med našimi železničarji in brodarji, ona brezpogojno priznava idejo narodnega in državnega edinstva.

Zato se tudi z vso pravico bori za zboljšanje gmočnega položaja svojih članov in ostalih železničarjev, saj ji daje število članstva, kakor tudi njihova nacionalna zvestota popolno legitimacijo za to delo.

Kljub tem dejstvom pa odgovorni faktorji često ne znajo ali pa ne morejo razumeti zahtev in pomena organizacije, ki je vedno pripravljena na vse žrtve za dobro naroda in države. Samo gmočno dobro preskrbljen uslužbenec more brezhibno opravljati težko in odgovorno železniško službo. Česar bi se morali zavedati zlasti oni, ki odločajo o usodi našega železničarja.

Stanu, kateremu je poverjeno na milijone narodnega premoženja in ljudskih življenj, pač pripada več pravice in gmočnih dobrin kakor jih pa danes ima.

V znamenju proslave 20-letnice obstoja svobodne države Jugoslavije in lastne organizacije bo letošnji kongres UJNZB ter v trdni volji do nadaljnjega borb v korist stanu železničarjev in brodarjev. Naj bo uspešen ta kongres na zgodovinskih tleh Sarajeva, naša javnost pa s simpatijami spremlja delo in napore naših železničarjev in brodarjev v njih upravičeni borbi.

—r.

va cev pri ljaku. Pet prič je potrdilo, da je bil Udovč od 11.30 ponoči do pol ene doma. Tri izmed treh prič so bile nevtralne, četrti je bila obtoževalna žena, peta pa vaješka v Udovčevi trgovini. Atentat se je pa dogodil natančno ob trideset na 12. uro. Zgodaj jutraj tisto jutro po atentatu sta prišla Pestotnik in Lukanc v Udovčovo trgovino in nista opazila opekline na Udovčevi roki niti obveze. Udovč je trdil, da se je polni s čajem šele okrog 10. ure jutraj. Ako bi dobil opekline pri atentatu okrog polnoči, bi imel jutraj še mehurje na roki, katere bi moral Pestotnik in Lukanc opaziti. Kljub neverjetnemu zagovoru glede na način, kako se je opekla s čajem, obstoja vendar možnost, da so izvirale opekline od vrelega čaja. Po naključju se je Udovč opekla na ta način ba tisto jutro po zločinu. Cerarjevi naknadni

trditvi, da je spoznal v storilcu obtoženca, sodišče ni moglo dati vere, ne da bi s tem menilo, da se je Cerar zavestno lagal. Pod vplivom ljudskih govoric in pod raznimi drugimi vplivi se je v stareku utrdilo v teku preiskave prepričanje, da je bil storilec baš Udovč. Glede obtožbe zaradi prevare pri sekanih lesa je bilo dokazano, da je Udovč imel pravico toliko posekati, kolikor je posekal.

Državni tožilec Sever je na podlagi obremenjenih okolnosti zaključil po vseh zakonih logike, da je storilec obtoženec Udovč, branilec dr. Maček je pa po vseh zakonih logike na podlagi razbremenjenih okolnosti zaključil, da Udovč ne more biti atentator. Sodišče je spoznalo, da so si obremenjevalne in razbremenjevalne okolnosti države ravnotežje, zato je v dvomu obtoženo oprostilo krivde in kazni.

Dobili smo najlepšo sprehajalno pot Zda se bo žele prav odprl mnogim meščanom pristop v rožniške gozdove

Ljubljana, 16. julija.

V četrtek si je komisija mestne občine ogledala novo rožniško sprehajalno pot, ki drži od bivšega hotela Tivoli na Rožnik in ki so jo delali že lani. Nedavno je bilo delo končano in Ljubljana je dobila najlepšo sprehajalno pot, ki bo žele prav odprla mnogim meščanom pristop v rožniške gozdove, v ta rezervar svezilnega zraka, največje bogastvo Ljubljane.

Rožniški gozdovi, ki se razprostirajo v neposredni mestni bližini, nudijo meščanom, ki so potrebni osvežila za pljuča in živce v gozdnem zraku, vprav idealne sprehode in človek skoraj ne more verjeti, da tega mnogi Ljubljančani niso znali dovolj ceniti samo zaradi slabe glavne sprehajalne poti. Zda, ko je pot lepa kakor v skrbno negovanem parku, se bo pa izkazalo, če so Ljubljančani vredni lepega Rožnika in če cenijo bližino, kakor balzam dišeč zrak bolj od cestnega prahu in smradu izpajevajočega, razgrtega asfalta.

Da smo Rožnik cenili mnogo premalo, smo zvedeli šele od tujcev, ki so se tučili, zakaj ima najlepše ljubljansko sprehajališče tako slabo sprehajalno pot. Nekaj časa je bil Rožnik kakor odrezan od mesta — vsaj za meščane in promenadnih čevljar. Pri Cadu pod Rožnikom je bil konec sveta, kajti cesta, ki je držala od tam na Rožnik, je bila bolj podobna hudourniku kakor cesti. Ko so cesto pred tremi leti pošteno popravili, je bil Rožnik pristopen vsaj od te strani. Toda večini pešcem ni bilo všeč, da so cesto porabljali tudi motociklisti, avtomobilisti in kolesarji. A rožne jim pač ne bo mogli nihče preprečiti, čeprav se nekateri vozijo na Rožnik samo zato, da preizkusijo motorje svojih vozil.

Ko je bila gotova cesta na Rožnik, so takoj začeli urejati glavno pot, ki drži po grebeni Rožnika in Drenikovega vrha, obkroža v obliki zanke Sišenski vrh ter se spušča zločno proti Tivoliju. Stara

pot je bila le nekoliko širša gozdna steza, ki so jo zgladile le noge, a posipaval je ni nihče in ne odvajal vode. Ob Drenikovem vrhu je bila pot blatna tudi poleti ob lepem vremenu, ker jo je zamakal izvir. V prejšnjih dobrih časih je neki pristaven Ljubljančan, ki je v resnici ljubil Rožnik kakor le redki meščani, prinášal vsako nedeljo, ko se je sprehajal, kamene, da je z njim premostil najbolj blatne dele poti. Zaslužil bi, da bi po njem imenovali novo pot.

Pot so znatno razširili, znižali so strmine na južni strani Sišenskega vrha — precej so morali tudi nasipavati in delno so jo morali zasekati v skalo, a kamen je bil k sreči mehkejši. Največ stroškov sta pa zahtevala dovoz in nabava peska. Vozniki niso mogli voziti naspnega gradiva naravnost na pot zaradi prehude strmine, kar je tem bolj podražilo delo. Vse delo je zahtevalo velike stroške, a uradne številke niso bile še objavljene. Meščani menda ne bodo godrnjali nad velikimi stroški, delno zato, ker so delo samo, kolikor je znano, financirali v precejšnji meri s sredstvi bednostnega fonda, pa tudi zaradi tega, ker je Ljubljana vendar dobila najlepšo sprehajalno pot, ki ima trajno vrednost, če jo bodo dovolj skrbno vzdrževali. Delo je vodilo mestno cestno nadzorstvo, zda je pa oskrbovanje poti prevzelo mestno vrtnarstvo. Za oskrbovanje poti je določen stalno en delavec. V začetku vzdrževanje poti ne bo zahtevalo mnogo dela in stroškov, skrbeti pa bo treba, da bodo vedno očisti eni jarki in da bodo po vsakem nalivu popravljene vse poškodbe nasipa.

Zda se nam ne bo treba več sramovati, ko bomo vodili tujce na sprehod na Rožnik in meščanom ne bo treba več obupati gozlerice, ko se bodo odločili za rožniško turo. Odslej bo Rožnik dostopen tudi pešcem pozimi in ne le smučarjem, kar bodo menda znali ceniti.

Počakajte z vodovodom!

Ljubljana, 16. julija

Mestna občina je napeljala več kupov vodovodnih cevij za napeljavno vodovoda, za skupino hiš, ki stoji v kotu med Ljubljano in Gruberjevim prekopom. Ker je v tem delu štepanje vasi zgrajenih kakih 40 hiš, večinoma leta 1900 in pozneje, ima izvenredno redkih izjem vsaka hiša svoj vodnjak, z dobro pitno vodo, ker je teren iz gramozu in laporja. Vsak vodnjak je stal okrog 3000 din. Ali jih bomo sedaj kar zasuli in zopet znova povečali, dolgove, če hočemo napeljavati v hiše vodovod?

Hišni posestniki so skoraj sami delavci, ki so zgradili hišice s posojilom na 10 letno odplačilo. Zaradi oddaljenosti od mesta so najemnine za tretjino nižje kot na Rodeljem; zato je že več hiš prodanih, ostali pa skoraj strajdajo, da morejo plačevati obroke. Zelo bi bili hvaležni mestni občini, ako bi z zgraditvijo vodovoda počakala vsaj še dve leti, ker čez nekaj let bo skoraj polovica hiš odplačala dolgove.

Za vodovod se mamejajo le tisti, ki bi svoje hiše in parcele dražje prodali, ako bi bil speljan vodovod.

Seja mestnega sveta v Ptuj

Ptuj, 15. julija.

Snoči se je vršila seja mestnega sveta, na kateri se je ob otvoritvenem govoru predsednik g. dr. Remec spomnil umrlega notarja in znanstvenika Viktorja Škrabarja. Mestni svetniki so počastili njegov spomin s trikatrinitno slavo klici.

Na seji je bilo sklenjeno: V Ptuj naj se osnuje odbor za proslavo 20 letnice Jugoslavije in to iz zastopnikov vseh narodnih in kulturnih društev. Po 500 din podpore se odobri podmladku Jadranske straze na gimnaziji in meščanski šoli, upraviteljstvu deske osnovne šole v Ptuj in upraviteljstvu osnovne šole na Bregu. Drugim korporacijam, ki bi podpozo za isti namen se zaprosile, naj se ista podpora v obsegu kakor lansko leto. Ker je kontrola pri izvozu glede trgovin na debelo obtožena, se odobri pavšaliranje nekaterim trgovcem in to s 15-30% povzkiom od lanskega leta.

Na vlogo združenja trgovcev in zaradi proslave prizadevanj trgovcev z uspehom se uvoznika na tujem zniža od 3% prodajne cene na 1% fakturine cene s pristavkom, da posamezni trgovci tudi lahko zaprosijo za pavšaliranje. Po daljši debati se odloči Udruženje vojnih invalidov v brezplačno uporabo ena soba v pritličju kasarne, ker udruženje ima primernih pisarniških prostorov in iste nujno potrebuje. Zaradi prošnje gostinčarjev in vinogradnikov se zniža obč. trošarina na vino in mošt za 25 p. pri litru, ker se je izkazalo, da bi bil donos večji kot je v proračunu predviden. Vodni sadrugi v Rožniškem gozdu se dodeli iz proračuna, postavka nepredvidenih izdatkov, največ 4000 din za doznatve regulacijskih del pri potoku Rogoznica. Prošnja prebivalstva na Bregu se odobri, namreč da se podaljša cesta na razsvetljavo od Turnišča do postaje na Hajdini, ker je to iz prometnih razlogov potrebno. Soglasno se odobri sklepi mestnega občnega sveta.

Mestni svetnik dr. Visenjak ugotovi, da

se je škropljenje z nabavo novega škroplilnega avtomobila sicer zboljšalo, vendar pa je še vedno nezadostno. Mestni sv. g. dr. Kühr opozarja pri tem, da škropil avto prehitro. Mestni sv. g. Potočnik prosi, da bi se vsaj ob nedeljah škropilo do Budine, obenem pa opozarja na nujno potrebo, da se napisne table prenesajo od prejšnje meje mesta na novo mejo, da bo vsakomur vidno, kako daleč sega mestni okoliš. G. predsednik obljubi, da se bo vse to storilo.

G. dr. Visenjak opozarja na nevzdržno stanje glede odpadnih vod v bolnici in hiralnici, ki razširjajo neznozen smrad in predstavljajo posebno v letnem času nevarnost širjenja kužnih bolezni. G. dr. Kühr, primarni bolnice, pripomni, da vodstvo bolnice že več let stalno opozarja nadrejeno oblast na te nedostateke, ki se do sedaj ni mogel odpraviti radi nezadostne vode. Sprejme se predlog, naj mestno poglavarstvo pošlje banski upravi primerno vlogo s prošnjo, da se ta nedostatek brez odloga odpravi, ker je v sramoto mestu in banovini ter je sedanje stanje iz zdravstvenih razlogov nevzdržno.

S tem se je javna seja zaključila in sledila je tajna seja, na kateri so se obravnavale personalne zadeve.

Nova tihotapska afera v Mariboru

Maribor, 15. julija.

Maribor ima zopet svojo tihotapsko afero. Včeraj je bilo aretiranih pet oseb, ki so bile osumnjene, da so soudeležene pri tej najnovejši tihotapski aferi. Orožniki so namreč zaupno doznali, da se bavi s tihotapstvom saharina bivši urednik »Neodvisnosti« 37 letni Stanko H. Pozornost je vzbudil v zadnjem času zlasti radi tega, ker si je nabavil osebni avto, najel šoferja ter se stalno vozil iz Maribora v Gradec in nazaj. Radi tega so oblastva postala pozorna. Te skrivnostne vožnje v Gradec so se razjasnile, ko so orožniki izvršili hišno preiskavo pri F. Glazerju v Studencih. Tam so izsledili železničarja Fr. Knechtla z nahrbtnikom, v katerem je bilo 48 paketov saharina po pol kg. Naključje je naneslo, da so zajeli tam tudi znanega tihotapca Ignacija Župeka iz kornjske okolice, razen tega tudi Konrada Zorkiča, ki je prišel h Glazerju po saharino z motociklom. Orožniki so vse skupaj aretirali ter jih pričeli zasliševati. Fr. Glazer iz Studencev je priznal, da se je družil z bivšim urednikom »Neodvisnosti« Stankom H. in da je z njim tihotapil. Dejal je, da je prihajal Stanko vsak dan k njemu na kosilo, pri čemer je dejal, da v svojem stanovanju nima štedilnika. Tu di je Glazer izpovedal, da je bil 9. julija s Stankom H. v Zagrebu, kamor sta odpeljala z avtomobilom za 42.000 din saharina. Nadalje je Glazer priznal, da so mu nemški finančni organi zaplenili 27 kg saharina, kar je saharin plačal v šilingih in ne v dinarjih. Resničnost te izpovedbe dokazuje prepis priznava, na okrajno glavarstvo v Ljubljani, ki ga je v smislu Glazerjevih trditve sestavil Stanko H. dočim je priavil podpisal in odpisal Glazer sam. V tem prizivu se razmere v naši državi prikazujejo na tendenčen način. Pri Župeku so našli orožniki v rokavu 500 dinarjev, ki so bili vtihi, v listnici pa 400 din. Priznal je, da je kupoval saharin od Glazerja, ki mu je plačal za kg 450

dinarjev. Saharin je razpečeval po kornjski okolici. Razen tega so zaplenili v Glazerjevem stanovanju še motocikel in dvokolo, ki sta služila kot prometno sredstvo pri razpečavanju saharina. Preiskava se je včeraj ves dan nadaljevala. Za Stankom H. ki je neznan kam izginil, poizvedujejo. Franca Glazerja so oddali v zapore tukajšnjega okrajnega sodišča. Aretirani so bili sočleni z obmejnim organi, na katere so v soboto popoldne streljali še nezsledeni storilci, o čemer smo poročali. Pri sočenju pa niso obmejni organi z vso gotovostjo spoznali napadalce in je podoba, da gre za drugo tihotapsko družbo.

Beležnica

KOLEDAR

DANES: Sobota, 16. julija katolici: Devica Marija Karmelska
JUTRI: Nedelja, 17. julija katolici: Ales
DANASJE PRIREDITVE
KINO MATICA: Vampir Londona
KINO UNION: Zigosana
KINO ŠISKA: Njeni ljubimci
KINO SLOGA: Zaprt

PRIREDITVE V NEDELJO
KINEMATOGRAFI ISTI SPORED
SOKOL STEPANJA VAS javni telovadni nastop ob 16. na letnem telovadišču poleg gostilne Kregar.

DEŽURNE LEKARNE
DANES IN JUTRI: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkočev ded., Mestni trg 4, in Ustar, Selenburgova ulica 7.

Ispod sita

Gospod urednik!

Zadnjič smo citali poziv gospoda Mikliča iz Kolodvorske ulice pisem nekih letokov, ki so jih baje raztrosili po naši lepi deželi, naj mu dajo pritiho, da se z njimi pomeni pred sodiščem. Naj nam gospod Miklič ne zamere, če nas »martra firbeca«, kaj je bilo na teh letahkih prav za prav napisano. Pa ne samo »firbeca« je kriv, da bi želeli to izvedeti, temveč so še globlji razlogi: radi pravičnosti bi hoteli izvedeti njihovo vsebino, kajti nam je na tem, da se nikomur ne dela krivica, če celo pa ne gospodu Mikliču. Če bi namreč vsebino letokov širša javnost poznala, ni šmeht, da bi z združenimi močmi, »sviribus unitis«, kakor se je včasih lepo reklo, ne našli grešnika in ga ne postavili na pranger, gospodu Mikliču pa vrnilo ukradeni čast in mir. To je potrebno že zaradi njegovega idealizma in globokega socialnega čuta, saj je znano, da plačuje svoje uslužbenke imenitno kakor nobeno drugo podjetje te vrste. Čast mu sicer ni bila ukradena, pač pa kosček ljubega mira. In tega bi mu radi vrnil, čim prej.

Na gospodu Mikliču je, ali in kdaj se bo ta misteriozna stvar vsestransko pojasnila. Letake, katerih pisce napada, ima gotovo dobro spravljene, pa naj Vam, gospod urednik, čim prej enega odstopi radi objave v »Slovenskem Narodu«. Številni prijatelji mu bodo prav gotovo pomagali najti obrekovalca in da se jim bodo pridružila tudi številna naša strokovna in narodna društva, ki so imela srečo in čast, uživati gostoljubnost Mikličevega hotela, kakor rečimo Slovensko ribarsko društvo, magistratni uslužbenci, gasilci, učitelji, gledališki igralci itd. itd., skoraj ni nobenega dvoma. Zato pa, gospod Miklič, le hitro na delo, naš »firbeca« je huda reč.

Pravičnik.

Iz Ljutomera

— Skropite ceste. Iz vrst naših naročnikov nam pišejo. Ljutomer se šteje že več let med naša mesta. Pri tem ne izvršuje svojih dolžnosti v polni meri, čeravno je postal tudi v zadnjem času kot letoviški kraj ter važna točka tujeskega prometa, zlasti na križišču cest in železnic. Neprijetno pa more biti vsem tujcem in vsemu prebivalstvu, ko se dvigajo dneвно od ranega jutra do poznega večera oblaki prahu tam od pokopališča do mesta, kjer se je škropljenje do sedaj začeljavalo. Občina bi si naj preiskrnela tak škropilnik, ki bi škropil po vsej cesti, ne samo po sredini, ker je promet zlasti avtomobilski po vsej cesti, zlasti še, ko vozijo po nji veliki tovorni avtomobili s slatinco. Ceste naj bi škropili dvakrat dnevno, ker je pač neznozen požiranje prahu.

— Umrla je. Gospa Tratnik, žena dimnikarskega mojstra, ki je bila poškodovana po strehu iz puške, je v ormoški bolnici umrla.

— Zetev je tu. Zetev se je zetev, ki je letos na Murskem polju prav dobra. Zito in pšenica ponekod nista polegli, zato bo tudi zrno lepo. Ker bo letošnji pridelek po množini prekašal dosedanje, bo gotovo cena primerno nižja.

— Predavanje o praškem zletu. Sokol v Ljutomeru je priredil pred dnevi predavanje o praškem zletu, ki se ga je udeležilo mnogo članstva. Posamezni bratje, ki so bili v Pragi, so si snov razdelili, da so tako od vseh strani opisali zlet. Z velikim zanimanjem je članstvo, ki ni bilo na zletu, sledilo njihovim izjavam ter se radoznalih src razšilo.

— Napredovanje. V Gornji Radgoni sta napredovala zemljiškopolni vodja g. Hadner Albin v 8. in zvančična gđ. Karla Kranjc v 10. pol. skupino.

— Predavanje. V našem listu napovedana predavanja v Gornji Radgoni o telesni vzgoji ni bilo. Poslušalci so se sicer zbrali, predavatelja pa ni bilo od nikoder. Oblast, ki je napovedala to predavanje, bi morala vsaj javiti javnosti, da ne bo predavanja, da ne bi ljudje tam čakali dve uri zastoj. Čas je zlato.

— Kresovanje. Čirilmetodarji v Gornji Radgoni so kresovali na grajskem griču, kjer se je zbralo nad 300 Čirilmetodarjev in članov drugih nacionalnih organizacij pod vodstvom zaslužnega predsednika podružnice CMD g. vet. svetnika Samca. Ob svitu kresa je zasvirala godba drzno himno, nakar je spregovoril tople besede starosta Sokola g. Karla Mavrič.

NASA MLADINA
— Ah, dušica, včeraj sem te vprašal, ali bi hotela postati moja mala, mila ženica, pa sem pozabil, kaj si odgovorila.

— Ah, draga moj, tudi jaz sem tako raztresena. Vem, da sem s teboj nekomo obljubila, da postanem tvoj... na na vem, ali sem obljubila tebi... drugemu.

Lahkomiseln korak lepe, mlade žene in usodepolne posledice tega dejanja tvorijo dejanje enega najnapetjših filmov sezone! Začne se v Mongoliji in konča pred pariško poroto, kjer se žena bori za možovo nedolžnost in svojo poštenost ter ljubezen... Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri, jutri, v nedeljo, ob 17. in 21. uri.

ŽIGOSANA
KINO UNION. Tel. 22-21

Slavko Udovč tudi oproščen

V zadnjem času že tretji umora obtoženi zaradi pomanjkanja dokazov oproščen

Ljubljana, 16. julija. Tudi kovač Slavko Udovč iz Krašnje je bil oproščen zaradi pomanjkanja dokazov o krivdi po § 280 k. p. Kakor že trije obtoženci pred njim v zadnjem času, ki so bili po istem paragrafu oproščeni, je bil Slavko Udovč obtožen umora in vrhu tega še požiga ter prevare.

Dne 16. januarja ponoči je neznan storilec izvršil nenavaden atentat na 77 letnega rezbarja in posestnika Matijo Cerarja v Žirovskih pri Krašnji. Dogodek je stari Cerar opisal precej natančno najprvo orožnikom in sosedom, potem sodniku na Brdu ter končno preiskovalnemu sodniku v Ljubljani in na glavni razpravi v maju in včeraj. V maju je bila razprava proti Udovču preložena zaradi izpolnitve dokaznega in obrambnega gradiva.

KDO JE BIL ATENTATOR

Bilo je kakor četrt ure pred polnočjo, ko je nekdo poklical na Cerarjevo okno. Cerar je stanoval sam v svoji hiši. Starček se je prebudil in šel pogledat, kdo trka. Opazil je pod oknom nekega moškega s kratko suknjo in s čepico na glavi. Neznanec je starčku rekel, da je popotni clovek, ki je zašel in bi rad prejel svojo svetilko. Cerar je prižgal svoj svetilko, neznaneč mu je pomolil skozi okno papir, ki ga je starček prižgal, tedaj pa je neznaneč namersto svoje svetilke prižgal bencin v meter dolgi bakreni cevi s premerom kakih 5 cm ter je gorečo cev vrnil v starčkovo sobo ter zbežal.

Cerar je pogasil sam ogenj, ki je nastal v sobi. Vnela se je starčkova obleka ter posteljina. Pri gašenju se je Cerar hudo opeknel po rokah. Ležal je nad 10 tednov hudo bolan. Vsi so mislili, da bo podlegel poškodb. Cerar je ozdravel, a na desni roki so se mu skrčile žile, da roke ne more premikati in tudi leva roka mu ne rabi več tako kakor prej.

CERAR TRDI, DA GA NI SPOZNAL

Kdo je bil atentator? je bilo vprašanje, ki se je vsililo vsem v vasi. Cerar je opisal dober teden po dogodku celo natančno potek atentata, glede storilca pa je izjavil, da ga ni videl v obraz in tudi ni spoznal po glasu. Sodniku na Brdu je pa Cerar že izjavil, da je bil atentator Slavko Udovč. Ko ga je sodnik vprašal, ali lahko prišede na to, je starček oklevaj in odgovoril, da prišede pa ne more.

Med tem so orožniki iskali atentatorja. Smer za poizvedovanje in iskanje storilca jim je dala najdba predmetov, ki jih je storilec pustil na kraju atentata in v veliki meri tudi ljudsko mnenje, ki je takorekot s prstom kazalo na kovača Slavka Udovča, zlasti nato, ko se je razvedelo, da ima Udovč močno opečeno roko in da je za nakup neklih smrek od Cerarja napisal dve pogodbi, v eni je bilo zapisano, da je kupil od Cerarja 6 smrek, a je bila sestica tako napisana, da je lahko k nji pripisal še dve ali tri kile, v drugi je bilo zapisano, da je plačal Cerarju 50 din na račun, a je bila števila tako napisana, da je lahko pripisal tudi eno ali dve kile. Pri Cerarjevi hiši so našli tudi pisane, v kateri je zločinec prinesel bencin. V Udovčevi hiši so pa našli podobno

II. svetovni mladinski kongres

Na njem bi morala biti zastopana tudi slovenska delegacija

Ljubljana, 14. julija
Od 16. do 23. avgusta bo v New Yorku drugi svetovni mladinski kongres. V pokroviteljski odbor kongresa so med drugimi: nadškof Yorski, patriarh dr. Miron Cristea, rumunski ministri predstojnik, Lord Cecil, nosilec Noblove nagrade za mir, Velika Britanija, g. Edouard Herriot, predsednik francoske narodne skupščine, Francija, dr. Wellington Koo, kitajski poslanik v Franciji, g. Kamil Krotka, zunanji minister, Češkoslovaška, dr. Dragoslav Jovanović, rektor beogradske univerze, Jugoslavija, senator Henri Kolin, predsednik prvega svetovnega mladinskega kongresa, Belgija, Sir Rabindranath Tagore, Indija, dr. Elena Vacaresco, delegatka Rumunije pri Zvezi narodov i. dr.

V gibanju svetovnega mladinskega kongresa sodelujejo sledeče mednarodne mladinske organizacije: Svetovna mladinska zajednica za mir, svobodo in napredek; katoliška zajednica mladih ljudi; mednarodna federacija akademsko izobraženih žensk; mednarodna zveza študentov za socializem; svetovna zveza zajednic katoliških deklet; svetovna študentska zajednica za mir, svobodo in kulturo; socialistična mladinska internacionala; svetovna federacija katoliških študentskih društev; komunistična mladinska internacionala; mednarodna univerzalna federacija za Zvezo narodov; mednarodna univerzalna medsebojna pomoč; svetovna zajednica židovske mladine in še par mladinskih organizacij.

Imena članov pokroviteljskega odbora in pa sodelovanje navedenih mednarodnih mladinskih organizacij daje zadostno garancijo, da bo kongres zares manifestacija mirne misli vseh mladine, in da ne bo mogel biti izkoriščen v kakršnekoli strankarske namene. Cilj kongresa je privedi mladino vseh narodov do tesnejših prijateljskih odnosov, razviti medsebojno razumevanje mladine različnih ras, različnih religij in različnih nazorov. Vse mladinske organizacije iz vsega sveta bi morale poslati svoje predstavnike na ta kongres, da bi tam proučili vprašanja, kot so: politične

in gospodarske osnove mira; gospodarski in kulturni položaj mladine in njih odnos do mira; filozofske in religiozne osnove mira; vzgojni in akcijski načrt v korist mira in načrt metod sodelovanja, ki bi omogočile mladini, da po svojih močeh pripomore do svetovnega mira.

Kdo pa je bolj živo zainteresiran na miru kot mladina? Ali ni mladina tista, ki nosi v vojni prva svoje glave v ogenj? Njena pravica in dolžnost je, da po svojih močeh napravi vse za lepšo bodočnost človeštva, živčnega v miru!

15. maja je glavni odbor Zveze kmetijskih fantov in deklet na svoji II. redni seji v Celju sprejel resolucijo, katere tretja točka pravi: »da je potrebna združitev vseh narodnih sil, ki naj se izraža v čim tesnejšem sodelovanju vseh slovenskih organizacij v narodno obrambne svrhe, ki naj — držeč se tudi v naprej posebnosti svojih pogledov — v skupnem delu in manifestacijah prikažejo enotnost narodne volje povsod in v vseh vprašanjih, ki se tičejo narodne in državne eksistence in svobode.«

Predidmo enkrat od besed k dejanjem! Zakaj ne bi poslali svoje delegacije na mladinski mirovni kongres, da tam manifestira svojo odločnost v borbi proti potujčevanju slovenskega naroda v smislu zgornje resolucije in tako pokaže na naš glavni problem v obrambi miru? CSR je s hladno odločnostjo v obrambi svojih pravic in z enotnostjo vseh Čehov zaenkrat odvrnila neposredni vojni konflikt, ker si je s tako odločnostjo znala pridobiti tudi simpatije in pomoč mednarodnih činiteljev.

Pa mi? Samo če bomo znali nastopiti enotno in odločno, če bomo pokazali, da znamo, ko gre za obrambo naše države — kraljevine Jugoslavije — premagati vse male ovire, malenkostne medsebojne spore in biti enotni, si bomo pridobili tudi mednarodne simpatije in mednarodno pomoč. Pokažimo to na mladinskem mirovnem kongresu. Če se drugi pripravijo, pokažimo, da slovenska mladina razume položaj svojega naroda in Jugoslavije in da razume svoje nalogo.

dajali jih niso ubogali. Ker jih samo tržno nadzorstvo ni moglo ugnati, je poklicalo na pomoč policijo. Toda branjevec so raje danes opustili prodajo ter nastopili nekakšno protestno stavko, kakor da bi prodajali na slabih prostorih. Tržno nadzorstvo zagovarja premetstev, češ da bi tako lažje preprečevalo prekupevanje sadja, ko bi bili branjevec ločeni od kmečkega sadnega trga.

Danes je bil izreden naval na zelenjadni trg. Na sadnem trgu ni posebnih sprememb v cenah. Hruške, marelice in breskve se niso pocenile od zadnjega tržnega dne. Med jagodami so bile danes naprodaj tudi že rdeče maline, in sicer po 4,5 din kg. Zelo malo je jurčkov, zato jih prodajajo po 6 din merico. Lisice so po 2 din liter. Med jagodami je bilo največ borovnic.

Cene zelenjave in sočivja ne bodo več mnogo nižje. Novi krompir prodajajo že po 1,5 din kg, stročji fižol od 2 din kg naprej, in po isti ceni je tudi že pesa kakor tudi čebula. Kumarice za vlaganje so po 8 do 10 din 100 komadov. Kaže, da se bodo še nekoliko pocenile.

Draga so pa jajca in gosposdine morajo biti zdaj še posebno pazljive, da ne kupijo pokvarjenih jajc. Kontrola nad jajci bo zdaj nekoliko lažja, ker jih kmetice ne bodo smele prodajati med zelenjavo na zelenjadnem trgu. Zgodilo se je že, da so prekupevalke, ki prodajajo jajca na perutninskem trgu, izročile kmeticam, ki so prodajale zelenjavo, da namestu njih prodajajo — gnila jajca. Kmeticam namreč gosposdine bolj zaupajo.

Najvišja opečna stavba v Ljubljani

To je šestnadstropna stanovanjska hiša v Puharjevi ulici

Ljubljana, 16. julija
V Ljubljani je malo stavbenih del v prijetni drugi večini mestu v državi, a letos se največje stavbe druga od drugi v središču mesta, zato se marsikomu zdi, ko pride na obisk k nam, da Ljubljana mnogo zida. Čeprav je stavbenih del malo, vendar mnogi meščani ne vedo za vsa stavbišča niti sredi mesta. Le nekateri, ki se posvečajo posebnemu sportu, pozvedovanju po stanovanjih na stavbiščih, so dobro poučeni o stavbenem gibanju in novih ljubljanskih stavbah. Mnoge bo pa nedvomno zanimalo, da zdaj zidajo sredi mesta najvišjo opečno stavbo v Ljubljani.

Med stavbenimi deli sredi mesta je ljudem najbolj na oči novo poslopje hotela »Slon«. Zdjaj so se iz očrov izluščila tudi pročelja od prvega nadstropja. Lice novega hotela bo značilno moderno; pročelje je gladko, brez vsake navlake in izumetničenosti. Omet je žlahten, črte pa dele »karirane« ploskve v kvadre. Pročelje učinkuje ugodno zlasti zaradi prijetne barve, ki je v močnem kontrastu z mračno barvo poslopja Ljubljanske kreditne banke.

Skranja so računali, da bo novi hotel v začetku avgusta že uporaben. Zaradi mnogo ovir so se stavbena dela tako zavlekla, da bodo vsa zidarska dela končana oktobra. Zidariji so končali v glavnem delo znotraj od strehe do prvega nadstropja. (Stavbo navadno zaključimo ometovati v najvišjem nadstropju.) Na dvoriščni strani je poslopje že ometano do tal. Na dvorišču so sezidali veliko pritlično krilo, prizidek novega hotela, za restavracijske prostore. Pritličje niso nameravali zidati tega poslopja, ki zavzema nad 200 kv. metrov zidane ploskve, in že zaradi tega so se stavbna dela precej zavlekla. Zidanje pa še čaka precej dela med starih hotelskim poslopjem in poslopjem Kreditnega zavoda, kjer bodo sezidali stanovanjski trakt za zasebno stanovanje. V ta namen bodo tudi delno adaptirali staro poslopje. Do novega leta bodo najbrž končali vsa dela ter hotelo poslopje lahko izročili svojemu namenu z vsemi prostori. Zdjaj imajo še mnogo dela zlasti v prvem nadstropju, kjer bo kavarna. Skoraj povsem neopazeno, so sezidali ob Puharjevi ulici tak ob stavbišču banke

»Slavije«, šestnadstropno stanovanjsko hišo; jutri bo stavba že dosegla vrh. To je najvišja opečna stavba v Ljubljani, približno 27 m visoka. Vse višje stavbe v Ljubljani so zidane v skeletnem sistemu, to se pravi, da je vse nosilno ogrodje železobetonsko in izpolnjeno po večini z votlo opeko. Ta stanovanjska hiša, ki jo je začel zidati podjetje Dukić dr. V. Klimentu v začetku aprila, je pa zidana z opeko od kleti do strehe. Betonski so pa stropovi.

Hiša bo sezidana ter uporabna za naše razmere v rekordnem času. Novembra se bodo že vselili stanovalci. Dela bodo trajala torej samo 7 mesecev. Zazidana ploskev obsega okrog 265 kv. m. V hiši bo skupno 13 stanovanj, med njimi dve samski, med tem ko bodo družinska dvosobna in štiriosobna — seveda z vsemi pritlikinami, kopalnicami itd.

Parcele med Gledališko, Gajevo in Puharjevo ulico ter Tyrsevo cesto bodo kmalu povsem zazidane in lahko upamo, da bo že v doglednem času padlo zadnje napotje zdravega, moderno se razvijajočega mesta. Ozrite se samo iz nebotičnika proti Figovu! Nedvomno ne pretiravamo, če trdimo, da je pravo mestno središče med glavno pošto in Ajdovščino. Vidimo pa, da na mnogih najlepših in tudi najdražjih parcelah se stoji skladišča in celo konjski hlev iz prejšnjega stoletja! Med novo stanovanjsko hišo in Puharjevo ulico je še ena parcela za stanovanjsko hišo, razen tega sta pa še nezazidani dve parceli med Dukićevimi stanovanjskimi hišami ob Gajevi in Puharjevi ulici, in sicer med poslopjem banke »Slavije« in stanovanjsko hišo ob koncu Beethovne ulice in nasproti te parcele ob Puharjevi ulici.

Novo stanovanjsko hišo, bo presegalo poslopje »Slavije« za celo nadstropje, ker bo 7 nadstropij. Zdjaj betonirajo tretje nadstropje in stavba dosega približno polovico svoje višine, ker ima že s pritličjem vred 4 etaže, 4 nadstropja bodo še betonirali.

Na stavbišču Bat'e so doslej samo še podirali in novo poslopje še ne bo tako kmalu začelo rasti v višino. Vendar bodo delo pospešili in pričakovati smemo, da bo stavba jeseni dosegla vrh.

Sporazum pri »Dunavu«

Ljubljana, 16. julija
Med zavarovalnico »Dunavom« in organizacijo uradništva je bil včeraj v Zagrebu sklenjen sporazum, ki je bil danes dopoldne že podpisan. Uradništvo je dobilo pragmatiko. Za njo so se pogajali na podlagi osnutka pragmatike, ki ga je organizacija uradništva predložila v proučitev zavarovalnicam. Uradništvo »Dunava« bo že danes nehalo stavkati tudi v drugih krajih, ne le v Zagrebu, ker je dopoldne prišlo iz Zagreba sporočilo, da je pragmatika uveljavljena.

Pragmatika »Dunava« določa 6urni neprekinjeni delovni čas poleti in 6 in pol ur pozimi. Uradništvo se deli v tri kategorije: uradniki s fakultetno izobrazbo, uradniki s srednješolsko maturo in uradniki brez mature. Določena je lestvica položajev (zvanj), in sicer tako: konec 1., 3., 15., 20., 25. in 30. službenega leta. Uradništvo bo dobilo takoj povznesene plače. Pragmatika določa minimalne plače ter avanzama. Važno je, da se veljavnost pragmatike razteza tudi na zunanje uradništvo, ki ni zaposleno v samih uradih, in sicer za uradnike, ki so že nad 5 let v službi.

Med tem, ko se je zavarovalnica »Dunav« pogajala z nameniščeno organizacijo neposredno, je vodila včeraj banška uprava v Zagrebu pogajanja med zastopniki uradništva in Jadranske zavarovalne družbe ter Internationala. Ta pogajanja so trajala sredi od 18. do 22. in so se danes nadaljevala. O njihovem izidu še ni prišlo sporočilo v Ljubljano.

Udeležba na narodnem taboru v Mariboru

Maribor, 15. julija
Prosimo vse gospode župane, ki so dobili naše okrožnice radi priprave za mariborsko proslavo 20-letnice Jugoslavije, da vabijo zastopnike vseh društev in organizacij in nam takoj sporočijo uspeh prvega sestanka njihovega pripravljalnega odbora.

Vsako društvo in vsaka organizacija naj po svojem članstvu agita za udeležbo ter zbira prijave s pomočjo prijavnih pol. ki so bile poslane. Prijavne pole naj se oddajo do 25.7. občinskemu pripravljalnemu odboru.

Občinski pripravljalni odbori naj zbirajo prijave in naj jih pošljejo v Maribor, kakor jih je mariborski pripravljalni odbor prosil v svoji okrožnici.

Važno je, da se prijavi godbe, zastave, narodne noše, kroji in vse drugo, kar je v prijavni pol predvideno. Vzemite seboj tudi državne zastave.

Prijave potrebujemo brezpogojno, ker bomo mogli le na podlagi prijav urediti vojnjo po železnici oziroma dobiti doplačila

vlake. Odobrena četrtinska vožnja se bo dobila s taborskim znakom in posebno taborsko knjižico — vabilom mariborskega pripravljalnega odbora. Znake in vabila bodo dobili občinski pripravljalni odbori pravčasno na podlagi poslanih prijav.

Izven Slovenije se bodo znaki in vabila dobili v Putnikovi pisarnah, kjer bodo mogli udeleženci dobiti tudi druga pojasnila. Kjer bi Putnikovi pisarni ne bilo, naj se udeleženci prijavijo naravnost »Odboru za proslavo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru, Mestno poglavarstvo.« — Odbor za proslavo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru.

Jutri ob 16.
telovadni nastop
Sokola štepanja vas

Šiška postaja slavna

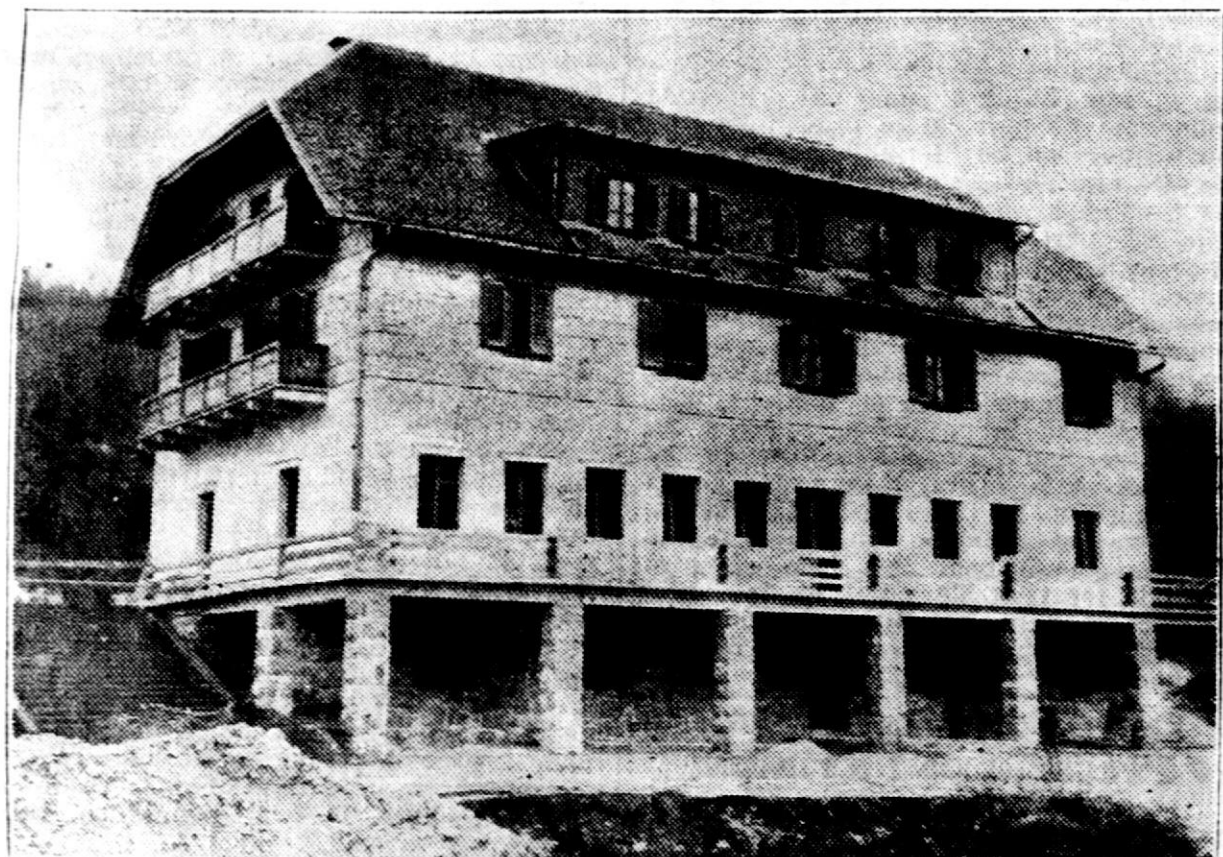
Ljubljana, 16. julija
Po širni naši domovini vodo ljudje mnogo povedati o Zgodnji in Spodnji Šiški. Iz tega sklepamo, da si je šiška nabrala že precej slave. To slavo pa so šiški priborili naši predniki. Toda tudi sedanji šiškarji niso od muh in bočev to slavo šiške ne samo ohranili, temveč še povečali. Še zadnjič — menda 5. t. m. — je nekdo poročal v »Slovenskem Narodu« o čudni delavnosti šiškarjev, v nedeljo 17. t. m. se bošete pri »Kamnitih mizah« lahko prepričati o resni delavnosti šiškarjev-Vodnikovcev, ki bodo uprizarili burko »Veleturist«, jaz vam pa hočem poročati o važnih eksperimentih, ki se vsak dan, če je lepo vreme, vršijo v Zg. Šiški in ki imajo tudi važen obrambni značaj.

Učenjak drugod po svetu se trudijo, kako bi zavili mesta in vasi pred letali v meglo. Zg. Šiški pa te umetne megle ni potreba. Samo en avtomobilni zapelje po Zg. Šiški sem in tja, pa je že vse naselbina zavita v oblake prahu, tako, da ne vidiš niti meter predse. Pa recite, da niso ti eksperimenti važni v narodno obrambnem pogledu, kajti iz letala je v takem primeru, ko se ne vidi niti en meter daleč, sploh nemogoče videti šiško.

Ker pa nimajo razni zasebni avtomobilni dovolj časa dvigati prahu, skrbje za tako eksperimentiranje mestni škroplilni avtomobili, ki vozijo vedno zelo hitro, tako da ne zmorejo preveč prahu, ampak da tudi sami eksperimentirajo in dvigajo oblake prahu.

Ker pa smo šiškarji objektivni, vam povemo še to, da tudi teh vrstic nimamo zapisali radi zabavljanja in nezadovoljnosti, temveč v večjo slavo šiške.

Sokolsko okrevališče Petrovo

Kranjska gora, 16. julija.
Že od daleč te pozdravlja prijazno lice okrevališča, ko drda vlak proti osrčju Kranjske gore. Par hipov še in že lahko razbereš z velikimi črkami pisani naslov »Petrovo«, a okrašena veranda in velike rdeče »marele« ti povedo, da mora biti v tem domu vse tako prijetno in domače, kakor ti ga kaže zunanje lice. In res je tako. Dokaz temu so številni gostje, največ Hrvatje, nekaj Slovencev in celo dva gosta iz daljnega Londona.

Zgodaj jutraj, ko se zbudiš, te pozdravi prvi Prisanek, ves v solncu, rdeč in zlat. Lepota te prevzame in če nisi še bil v planinah, se boš zanje navdušil, posebno če, ko obsije solnce tudi močeno Mostrovko in strmi Spik...

Par korakov od okrevališča žubori Pišnica, sicer hladna, vendar nudi gostom ohlajenje, če je solnce prevročje. In solnce pripeka, da je veselje! Da je to res, pravi ta dama, ki se zvija od solnčnih opeklin po hrbtu, tam sitnari priletni gospod, se preseda in išče košček neope-

čene kože. Otroci iščejo tolažbe pri mamicah, ker jim je solnček preveč ožgal izpostavljeni trebušček. To čez dan. Ko se zberu gostje k južini popoldne v jedilnici, kjer se vsi počutijo prav domače, zaigra domači jazz mehko in veselo, da kar čutiš, kako ti želodec odlično opravlja svoje delo. Zvečer zapoje spet violine, vmes udarja klavir, harmonika pa zategnjenoveže razposajene zvoke — takrat se pa mladi svet zbere k rajanju. In ob pogledu na brezskrbno mladost zažare lica starih, ki se za hip zamislijo v tiste dni, ki bili so, a več jih ni...

Sokolsko okrevališče »Petrovo« ponovno pričakuje, da se pokloni svojemu najodličnejšemu gostu kralju Petru II., ki se sedaj mudi na Bledu. Gotovo bo v kratkem najljubeznivejši gost prijaznega Petrovega.

Čuje se tudi, da bo Petrovo pogostilo celo vojvodino Windsorsko, ki nameravata na povratku iz Dalmacije v Triglavsko pogorje.

Proti prekupevanju na živilskem trgu

Danes je napravilo tržno nadzorstvo poseben ukrep proti prekupevalcem s sadjem

Ljubljana, 16. julija
Zadnje čase je največji promet na trgu, čeprav bi kdo mislil, da počitniška sezona vpliva na trg. Toda prav zaradi letoviške sezone gresta bolj v denar zelenjava in sočivje, ker Ljubljana zalaga z njima mnoge bližnje letoviške kraje, pa tudi skoraj vso Gorenjsko. Razen tega Ljubljana sama zaradi počitnic ne konzumira skoraj nič manj zelenjave in sočivja kakor sicer. Tržno nadzorstvo ima velike skrbi, kako bi čim bolj preprečilo prekupevanje živil na trgu. Prekupevanje je težko zastrti, ker ga ni skoraj mogoče nadzirati ob tako živahnem prometu na trgu in ko je toliko blaga ter prodajalcev.

Prekupevanje živil na trgu ni posebna nesreča, ko je blaga mnogo, ker se tedaj ne more podražiti. Pač so se pa znatno podražile nekatere vrste živil zaradi prekupevanja, če jih ni mnogo naprodaj ter če že poidejo ob 10. Zadnje čase se nekatere gospodinje pritožujejo, da ob navadnih dneh — ob tržnih dneh je živil na izbiri tudi v poznih urah — težko dobe kumare in druge vrste zelenjav sočivja, ki jih je še nekoliko manj naprodaj. Dogaja se namreč, da nekateri dobavitelji zelenjave in sočivja

letoviškim krajem pokupijo v zgodnjih urah blago, da se pozneje gosposdine ne danes je pa napravilo tržno nadzorstvo poseben ukrep proti prekupevanju s sadjem. Ob kmečkem sadnem trgu so doslej prodajali stalni prodajalci branjevec in branjeve — bilo jih je okrog 20 — sadje kakor ga prodajajo vzdolž zelenjadnega trga pod značilnimi marelami ljubljanskih branjevec. Prodajalci sadja ob kmečkem sadnem trgu so pristojni v okoliških občini, imajo pa prav tako dovolilnice (obrtne liste) kakor v Ljubljani pristojni branjevec. Večina kupcev prištevajo branjevece iz okolič med kmete, zato tudi raje kupuje od njih, ker misli, da prodajajo ceneje. Včeraj je tržno nadzorstvo sporočilo tem branjevcem, da jim bo dalo prostore na drugem kraju, in sicer nasproti čevljarjskih stojnic. Prostori ob semenišču, kjer so doslej prodajali branjevec sadje, so boljši, ker je več prometa kakor na drugem koncu, zato so se branjevec zelo upirali premetitvi. Zaradi tega so tudi prišli davi že ob 4. na trg, da bi jim kdo drugi ne prevzel dosedanjih prostorov. Tržni stražniki so jih pošiljali na nove prostore, a pro-

„Moja koža je tako občutljiva!“

„Ravno zaradi tega bi morali uporabljati milo, za katero ste prepričani, da je zares blago!“

ELIDA MILA

Za vse žene
Elida Favorit

Rudarski otroci v Bakru

Trbovlje, 15. julija
Že skoraj 3 tedne so naši rudarski mladi na počitnicah ob sinjem Jadranu v prijaznem »Trboveljskem domu« v Bakru. Letos je tukajšnja bratovska skladnica že v drugič poslala otroke svojih članov v ta dom in vse kaže, da bo tudi letos uspeh počitnic ob morju naše slabotne mladine odlični. Trboveljski dom je kot nalašč ustvarjen za rudarsko mladino, ker ima prostorne sobe in obsežen senenat vrt za deco. Tudi pitna voda je zelo dobra, kar je v pomorskih krajih redko. Kar je pa glavno, »Trboveljski dom« ima svoje lastno kopališče, kjer si mladina s solnčenjem in kopanjem v idealni plitvini morja najbolj utrdi in okrepi oslabil organizem in zdravi.

Letos je naša mladina napravila že več lepih izletov v divno obmorsko okolico. Najlepši je bil pač izlet na Sušak in Trsat, ki ga mladina ne bo kmalu pozabila. Sploh se vsi mladi rudarski letoviščarji tako dobro počutijo na obali našega Jadrana, da bi najraje ostali kar vedno v teh lepih krajih. Toda čas počitnic hitro teče in 19. t. m. se morajo že vrniti nazaj na svoje domove. Prihajajo se v torek z vlakom, ki prispe v Trbovlje opoldne.

Zdravstveno stanje naše mladine je bilo tudi letos na morju veskraj zadovoljivo, zlasti je ugodno vplivalo na zdravje otrok lepo vreme in zadostna hrana. Lani je večina mladine pridobila na teži po več kilogramov, kljub vsakodnevnemu kopanju v morju in po vsej prišli bo tudi letos tako.

Te dni pa odid, druga skupina rudarskih otrok na počitnice na Gorenjsko, kamor bratovska skladnica pravtako vsako leto pošilja slabotno delavsko deco.

Z Jesenic

— Zopet nesreča na cesti. Komaj je jeseniška javnost nekoliko pozabila na avtomobilsko nesrečo, ki se je v ponedeljek zvečer pripetila na Jadranski cesti — že se je pripetila v četrtek zvečer druga nesreča, ki pa na čuden način ni zahtevala žrtve. Koderič Franc 21 let star pekovski pomočnik doma iz vasi Stojnice, srez Ptuj se je v četrtek proti večeru odpejal s svojim motociklom proti Mostem. Na povratku proti Jesenicam pa se je na cestnem klancu na zloglasnem Koprivniku s tako silo zaletel v občestni konfin, da ga je izruval iz zemlje, sam pa je v velikem loču odletel kakih 15 metrov pod cesto, kjer je obležal nezavestno. Nekaj minut kasneje je Trampušev šofer opazil razbit motocikel ob cesti in se niže dohl ponesrečenca. Šofer je hitro odpejal svoje potnike na hotelov in se vrnil z zdravnikom g. dr. Avguštinom Tancarjem z Jesenic, ki je ugotovil, da ima Koderič zlomljeno nogo in hude poškodbe po telesu in odredil njegov prevoz v Ljubljano. Koderič ki je bil zaposlen kot pomočnik pri pekovski mojstru g. Antonu Petraču, je bil znan kot drzen in nepreviden voznik.

Lep dan! Zgodbe brez groze

DNEVNE VESTI

— Posiv vsem vojnim invalidom, državnim in samoupravnim uslužbenim, aktivnim in pokojnikom! Za novi invalidski zakon potrebujemo točen pregled — statistiko vseh državnih in samoupravnih uslužbenec, vseh državnih in samoupravnih pokojnikov, vseh bivših aktivnih oficirjev. Hočemo namreč, da se v zakonu vsem tem vojnim invalidom pristojejo leta invalidnosti v pokojnino. Zato naj se najpozneje do 20. avgusta t. l. zglase vsi prizadeti vojni invalidi, — to so, ponavljamo vsi državni in samoupravni uslužbeni in pokojniki, ter bivši aktivni oficirji, — pri naših krajevnih odborih Uruženja vojnih invalidov (če je morda za katerega krajevnih odborov rok, lahko sporoči tudi Oblastnemu odboru v Ljubljano) in dajo točne sledeče podatke: Ime in priimek, kraj, pošta, kakšen namerenec (državni ali samoupravni) položaj, s katerim je bil vpokojen. Pri oficirjih vojskičin čin kot aktivni in sedanj v pokopu, % nesposobnosti, družinsko stanje. Ali je stopil v državno ali samoupravno službo kot invalid, ali je dobil službo ne glede na invalidnost. Tisti, ki niso priznani po zakonu od leta 1929, a so bili priznani po zakonu od leta 1925, naj navedejo številko in datum sklepa razsodbe, % invalidnosti in zakaj niso priznani po zakonu iz leta 1929. Povdarjamo, te podatke moramo imeti točno navedene in najpozneje do 20. avgusta 1938. Kdor jih ne bo dal, naj potem pripiše posledice samemu sebi. Oblastni odbor Uruženja vojnih invalidov v Ljubljani.

Dr. Drago Švajger
zopet redno ordinira

— Zanimive glasbene priredbe v Rogaske Slatini bodo dosegle svoj vrh s dvema predstavama ljubljanske opere. Ljubljanski operni orkester, nekaj odličnih gostov iz zagrebške in beografske gledališča bo dalo predstavama pod muzikalnim vodstvom dirigentov A. Nefata in D. Zebreta posebno reprezentativno značaj. Sodelujejo: Zlata Gjurgjenac-Gavella, Zvonimir Župevc, Gostič, Vičar, Marjan Rus, Janko, Španova, Heybalova, Petrovič in dr. Danes bodo izvajali Massenetoovo »Manono«, jutri pa Donizettijev »Lucia di Lammermoore«.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V SISKI, TELEFON 41-79

Oly Flint, Albrecht Schönhals in Hans Moser v filmu lepe vsebine in humorja

Njeni ljubimci

V dopolnilno Paramountov zvočni tednik in barvana soloigra:

V kraljestvu sanj

Predstave v soboto ob 19. u., v nedeljo ob 5. u. in 9. u., v ponedeljek ob 19. u.

SOKOLI! Posedajte in podpirajte sokolski kino!

V torek:
Križev pot ljubezni

— Ze danes opozarjamo na enodnevne izlete v Trst, ki jih priredimo ob priliki opernih predstav na prostem v trdnjavi Sv. Justa in ki se bodo vršile v času od 28. t. m. do 15. avgusta. Točni spored in vsi podatki so na razpolago v vseh bilježnicah Putnika od 18 t. m. dalje.

— Nazadovanje v zdravstveni službi. Na osnovi razsode državnega sveta je nazadovanje zdravstvenim pristav dr. Bogoljub Dragas pri Higijenskem zavodu v Ljubljani za viš. pristava, pričeniš s 30. aprilom 1934. Dne 26. septembra bo nazadovanje za svetnika v 4/2.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 57. z dne 16. t. m. objavlja pravilnik o pooblaščenih aktuarjih, pravilnik o pobiranjih cestne takse od železniškega prevoza blaga v vagonskih tovornih in spremembo imena vasi Studenec-Ig v Ig.

— Nasi železničarji zahtevajo zvišanje prejemkov. Včeraj se je pričel v Sarajevu jubilejni kongres Uruženja nacionalnih železničarjev in brodarjev, ki mu prisostvuje nad 200 delegatov. Ta organizacija železničarjev je bila ustanovljena pred 20 leti v Sarajevu. Glavni tajnik, višji svetnik generalne direkcije državnih železnic, Jovo Bakić, je poročal, da se je organizaciji posrečilo izposlovati železničarjem in brodarjem zvišanje prejemkov, kar se pa ni mnogo obdružilo, ker so se življenjske potrebine znatno podražile. Na predlog generalnega direktorja in predsednika Uruženja Gjurića je prometni minister dr. Spaho odobril ponovno izplačilo pavalov, ki so bili ustavljeni s 1. aprilom. Po sporočilih se je razvila debata, v kateri so govorniki zlasti zahtevali, naj se najprej urodo prejemki, in sicer naj se zvišajo za 30 do 40%, za kolikor so se podražile življenjske potrebine.

— Novi tefar turistične marke. Narodna banka je izdala razpis o novem tefaru nemške turistične marke, ki je določen za mesec julij do septembra na 14.50 din ena marka. Narodna banka pa lahko izdaja nemškimi turistom klirniške črke na nemške marke namesto izplačilo v dinarjih po turističnem tefaru tako da lahko nemški turisti črke v marke vnožejo na domačih borzah od pooblaščenih zavodih.

— Jutri na Mirno goro. SPD vabi svoje članstvo, da se v obilnem številu udeležijo jutrišnjega planinskega shoda na Mirni gori (1048 m) pri Črnomlju, lepi planinski točki v Belokrajinu. Planinci, ki utonejo posetiti to planinsko točko v nedeljo, naj se svedajo, da izpolnijo z obiskom to glovosti tudi svojo nacionalno dolžnost. Vsi, ki le morejo, naj jutri poite na Mirno goro.

— Mariča, komandanta zrakoplovstva generala Simovića in drugih visokih gostov. Tekmovalo to okrog 80 aeroplanskih modelov z gumijastimi motorji. Zmagovalec dobi krasen pokal kralja Petra II. Na programu so tudi izleti, med drugim na Bled in v Bohinj. Posetnikom tekmovalna je dovolilo prometno ministarstvo polovčno vozno. Vozna olatjava velja od 16. do 30. t. m. za prihod in od 30. do 30. t. m. za povratek.

— Nemški industrijaletec dr. Opel v Dalmaciji. V četrtke popoldne se je pripeljal s svojo jahto v Split znani nemški industrijaletec dr. Fritz Opel. Prevozil je že Hrvaško Primorje in severno Dalmacijo, zdaj si pa hoče ogledati še južno Dalmacijo. Dr. Opel prihaja že več let na počitnice v naše Primorje.

— Podražitev živil. Indeks cen Narodne banke kaže, da cene življenjskih potrebščin v trgovini na drobno v 10 glavnih mestih naše države stalno naraščajo. Za podlago so služile cene 55 predmetov domače porabe v letu 1930 z indeksom številko 100. Te indekse številke kažejo porast cen od začetka leta 1935, ko so znašale 79.9. V začetku tekočega leta je znašal indeks cen na drobno v 10 glavnih mestih 89.8, letos v maju pa že 94. To pomeni, da so cene nadrobno približale cenam v letu 1930. Od maja lanskega do maja letošnjega leta so poskočile cene na drobno v Ljubljani za 8.9, v Zagrebu za 13.9, v Beogradu pa za 15.4.

— Razstava mladih jugoslovanskih likovnih umetnikov v Pragi. Klub slovenskih neodvisnih likovnih umetnikov v Ljubljani pripravlja s hrvaškimi in srbskimi somišljeniki reprezentativno razstavo moderne jugoslovanske likovne umetnosti v Pragi. Kakor smo zvedeli, si je aglini Klub neodvisnih zasigural paviljon Jednotne výtvarných umelců, ki je med najuglednejšimi razstavnimi prostori v Pragi. Pred razstavo v Pragi priredi Klub neodvisnih svojo III. reprezentativno razstavo v Ljubljani.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma jasno in toplo vreme, krajevno nevihte. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 34, v Beogradu 31, v Dubrovniku 30, v Zagrebu 29, na Rabu 28, v Ljubljani 27.4, v Sarajevu 27, na Visu 26, v Mariboru 24.8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763.5, temperatura je znašala 15.4.

— Zasedavani zaradi tatvin. Orožniki zasledujejo že delj časa 40-letnega Basilijskega iz Krškega okraja ter Jožeta Stefančiča od Sv. Križa zaradi vlomov, ki sta jih zagrešila v okolici Krmelja. — Oni dan je bilo vlomljeno v čevlarsko delavnico Antona Marčona v Hujah pri Kranju. Odnesenih je bilo več parov čevljev, vrednih nad 300 din. Kot tatuz zasledujejo nekoga Stanka Zupana, ki se je nekaj časa potikal po okolici. V Godešlju pri Skofji Loki pa je bilo vlomljeno v hišo Jožeta Jenka, ki mu je tat ukradel 500 din. delavsko knjigo ter vojaško notrdilo. Kot tatuz zasledujejo nekoga bivšega Jenkovega tovariša iz vojaške službe.

— Nevarna potepuha. V Skofji vasi pri Vojniku sta se polovila sredi tedna dva mlada postopata, ki sta se zvečer zavlekla v bližino hotela, ponotni pa sta vdrila v stanovanje delavca Franca Kukovića. Vlomilca sta odnesla moško rjavo obleko, hlače iz črnega sukna, več perila, črno železno uto in niklasto veržico, vse skupaj vredno okrog 800 din. Nevarna potepuha, izmed katerih ima eden pobabljenno levo roko, sta pobegnila najbrž proti Konjam.

— Pobegi od doma in iz zavodov. Od svojih staršev v Stepanju vasi je pobegnil 12-letni učenec Alojz Zihel. Deček je precej mahen za svoja leta, kostanjev las in ima na sebi sivo obleko. Od doma je pobegnila tudi 10-letna Ljudmila Kosanc, stanujoča pri svojih starših v Kokriji pri Kranju. Za pot si je deklica preskrbela tudi par stotakov, ki jih je našla doma v omari. Pred dnevi je izginil od doma 15-letni Iuganec Trobentar, stanujoč v Zg. Siski 301. Deček je došlo, razvit in nosi črne hlače ter športni suknič. 11-letnega Srečka Virca, iz okolice Domžal so spravili zaradi pohajkovanja v poboljševalnico na Selu pri Ljubljani odkoder pa je pobegnil. Klasi se najbrž po Gorenjski. Iz vzgojevališča na Selu je pobegnil tudi 19-letni France Robinšek iz Ljubljane. Najbrž lo je ubral proti morju.

— Ozadje groznega zločina na Trsatu. Včeraj smo poročali o groznem zločinu na Trsatu, kjer je Anton Troha ustrelil svojo ženo, njenega očeta in brata, končno pa se sebe. Troha je stanoval z družino do 1. julija na Trsatu. Tega dne se je žena s sinčkom preselila k svoji materi Terziji Drufovič. Moša je zapustila zaradi neprestanih preprirov. Troha je bil v začetku vsakega meseca, ko je dobil denar, pijančeval, dokler ni vsega zapravil. Toda z ženinim odhodom stvar ni bila urejena, kajti Troha se ni mogel sprijamiti z mislijo, da ga je žena zapustila. Zahteval je, naj se vrne k njemu, žena pa seveda ni hotela o tem ničesar slišati. V torek teden je prišil Troha pred stanovanje svoje tače in ponovno zahteval, naj se žena vrne. Komaj so ga pregnali od nje. Že takrat je zagrozil, da bo vse pobil. Na svojo tačo je streljal trikrat in obelazila je takoj mrtva. Svojo ženo je ustrelil v glavo, svaka pa v prsi. Svak je bil takoj mrtav, žena je pa umrla med prevozom v bolnico. Po zločinu je odšel Troha v gostilno, kjer si je vpičilo natakare pognal kroglo v glavo in obelazil mrtav. Zapustil je poslovalno pismo, v katerem pravi, da so vsega krive družinske razprtije.

— župana odkodovala občino za 583 tisoč din. Veliko presenečenje je vzbudila v Slavonskem Brodu vest, da je občinska uprava v bližnjem Sinju sklenila izročiti sodišču bivšega župana Toma Kovačevića in Petra Ibrahimovića, ki sta osumljenca, da sta oškodovala občino za 583.000 dinarjev.

ŠKOTSKA

Umri je škot. Vse, kar je imel, je zapustil mestni sirotišnici.

— Ali je zapustil mnogo?

— Da, osem otrok.

ZGODOVINSKA

Friedrich Veliki je rad dražil Voltaira, ki je bil na njegovem dvoru. Nekdo je napisal na listek: »Voltaire je ocel« in položil je listek pod krožnik na mizi. Pripravljeni za gostijo. Slavni pisatelj je mirno prečital listek, potem je pa nekaj pripisal nanj. Na listku je bilo potem napisano: Voltaire je ocel — Friedrich drugi.

Iz Ljubljane

— Ij Martin Kugler na zadnji poti. Včeraj popoldne so velike množice spremlile na zadnji poti žrtve tragične nesreče na Marji-jnem trgu, Martina Kuglerja. Pogreb je bil izpreden mrtvašnice splošne bolnice na pokopališču Sv. Križa. Pokojnega je spremljalo do groba skoraj vse oboje tvrde I. C. Mayer pa tudi mnogo njegovih strokovnih tovaršev, načelnost Društva trgovskih potnikov ter zastopnikov, zastopniki Sokola in predstavniki raznih naprednih organizacij. Bodi mu lahka zemlja!

— Ij 20. obletnica smrti ruskega carja Nikolaja II. Ruske organizacije v Ljubljani prirede v nedeljo 17. t. m. ob 20. v prostorih b. hotela Tivolija komemoracijo ob priliki 20. obletnice tragične smrti ruskega carja Nikolaja II. in njegove rodbine. S komemorativnim govorom bo nastopil univ. prof. dr. Aleksander Bilimović. Vstop prost in brezplačen. Istelega dne bo ob 11. v pravoslavni cerkvi parastos za blagopokojnim carjem.

— Ij Razstava načrtov za novo mešansko šolo na Viču. Kakor smo že poročali, je te dni prisodilo razsodišče nagrade v natečaju za načrte novega poslopja viške mešanske šole, ki ga je razpisala mestna občina Ljubljanska sedaj so pa vsi ti načrti razstavljeni v II. nadstropju mestnega poglavarstva pred vodom na galerijo. Meščani so vabljeni, da si zanimivo razstavo ogledajo do ponedeljka.

— Ij Balnearski turnir! Jutri ob 9. uri se prične v Rožni dolini, na Irišču gostilne V. Jelčnik balnearski turnir za pokal. Pomerili bodo svoje moči igralci gostilne »Maksle« iz Siske, igralci gostilne »Leve« in igralci gostilne Jelčnik. Igralci dveh prvomestovanih gostiln so znani kot najboljši balnearski samo Ljubljane, temveč vse Slovenije sploh. Ker so pa igralci gostilne Jelčnik tudi klasi zase in ravno sedaj v najboljši formi, se pričakuje ostra borba za osvojitve pokala. Kibici vabljani!

— Ij Zaupniški zbor Strojnih tovarn in li-van v Ljubljani vabi vse nezaposlene delavce Strojnih tovarn, da se zglase v pisarni podružnice S.M.R.J. v Delavski zbornici v Ljubljani vsaj do srede dne 20. t. m. in sicer od 8. do 12. ure in od 17. do 19. ure.

— Ij Več zidarjev sprejme stavbna družba Gradimod. Sredna 15.

— Ij Dobre domače ocvrte piške — kokosha obara — izborna vina nudj vam Strelšče Podrožnikom.

— Ij Srajce kravate — Karniški. Nebo-titični.

— Ij Damska zapesna ura se je našla pri kopanju na jezu na Bokalcu. Izgubljenica) dobi uro pri hišniku g. Pogacarju v Sokolskem domu na Viču.

— Ij Tatvine. Iz podstrešnega stanovanja trgovke Ivanke Strukelj na sv. Petra cesti je bila oni dan ukradena zlata zapesnica v obliki elipse, dve zlati ovratni veržici z obeski podobne Matere božje, trije damski zlati prstanj z belimi safirji, ročna rjava pleskana blagajna, v kateri sta bili dve hranilnici kužijice. Mestne hranilnice z vlogami po 100 din in še nekaj drugih predmetov. Tatuz se niso izsledili. Kuharici Mariji Simončičevi na Aleksandrovi cesti je nekdo odnesel 200 din vredno orožje z vdelanim kromodilom črne barve. Trgovčevi soprog Marija Crnagojevi v Glinski ulici pa je tat ukradel par nizkih ženskih čevljev, vrednih 150 din.

— Ij Ko razmišljate kam ali na katero tuk-ro jo mahnete to nedeljo, se mirno lahko odločite in pridite k vzporedni vseleigro »Veleurist« na prostem v Zg. Siski pri kamniti mizi. Začetek ob 20. uri. Prebetej je v korist odkupa Vodnikove rojstne hiše. Prijatelji neprilijene zabave vljudno vabljani.

— Ij Izlet k motociklističnim dirkam na Jemerškem dne 17. julija priredi Zveza za tujski promet. Informacije in prijave sprejemajo biljetarice Putnika.

Iz Maribora

— Za častnega meščana mariborskega je bil na petkovi seji mestnega sveta 15. julija izvoljen notranji minister dr. Anton Korošec.

— 80 milijonov din dolgov izkazujejo v smislu poročil na petkovi seji mestnega sveta zaključni računi mestne občine mariborske za leto 1936-37. Aktivna mestne občine znašajo okoli 160 milijonov din, tako da znaša premoženje mestne občine mariborske 79.690.000 dinarjev.

— Kdo bo plačal najemnine za državno realno gimnazijo? O tem vprašanju so razpravljali včeraj na seji mestnega sveta. Banovina je namreč na svojačeno vlogo mestne občine odgovorila, da ne more plačati najemnine za prostore državne realne gimnazije, v znesku 400.000 dinarjev, pač pa da bo skrbela za vzdrževanje in popravila. Zadeva pa s tem ni še rešena in se bodo predmetna pogajanja nadaljevala.

— Dva milijona din posojila bo najela mariborska mestna občina pri Mestni hranilnici v Mariboru, da bo s to vsoto modernizirala mestno plinaro. Tako je sklenil mestni svet na svoji včerajšnji seji.

— Stiri zasilna stanovanjska poslopja bo zgradila mestna občina na Betnavski cesti. Gradbeni stroški znašajo v smislu proračuna 1.804.000 din. Na smotnji seji mestnega sveta so se oddala dela, in sicer je dobila tvežba Nasrimsbeni stavbena dela, Vinko, Petersek Kleparski dela, Kompare in Glančnik mizarstva, Kovačič steklarska, Holzinger slikarska, električno napeljava izvede Mestno električno podjetje v lastni režiji.

— Divji lovci so se pojavili v zadnjem času v dravogorskem srezu. Te dni so orožniki zalotili v Trbnjah dva divja lovca v trenutku, ko sta nameravala ustreliti enega srnjaka spraviti k nekemu trgovcu. Orožniki so divja lovca, nekoga 38 letnega posestnika Matijo K. in 26 letnega posestnika sina Franca R. aretirali. Epilog te zadeve bo pred mariborskim sodiščem.

— Na petkov svinjski sejem v Mariboru je bilo pripeljanih 185 svinj. Povprečne prodajne cene so bile: 5 do 6 tednov stare 80 do 100 din za komad, 7 do 9 tednov 110 do 145, 3 do 4 meseca 160 do 220, 5 do 7 mesecev 280 do 400, 8 do 10 mesecv 440 do 550, 1 leto stare 710 do 820 din. Mesne cene: kg 6.50 do 8 din oziroma 8.50 do 11.25 din. Prodanih je bilo 97 rilcev.

— Avantgardistično gledališče. Predsmotnjem je bil v prostorih tukajšnjih Delavke zbornice informativen sestanek, na katerem je poročal režiserski asistent praške Burjančevega avantgardističnega gledališča D. 38 g. Žizek o akciji za ustanovitve slovenskega avantgardističnega

Tajinstveni sločini v senci milijonskega mesta! George Murphy in Rita Johnson v dovršeni kriminalni filmski drami
KINO MATICA
TELEFON 21-24 Ob 16., 19.15 in 21.15, v nedeljo ob 11., 15., 17. 19. in 21. uri.

Vampir Londona

gledališča, ki naj bi pričelo s svojim delovanjem v Celju, dočim bi bil zavodov sedež v Mariboru. Zadevna pogajanja s člani kulturnega odbora celjskega mestnega sveta so se že vršila in bi bilo avangardističnemu gledališču rezerviranih šest predstav mesečno, kar bi zadostovalo. Potrebne moči so že na razpolago in bi to gledališče v Celju bilo potrebno že iz nacionalnih ter narodno obrambnih vidikov. G. Žizek je v svojih izjavah razpravljal tudi o finančni strani iniciative, o repertoarjem, stilnem in notranjem organizacijskem delu celotne zasnove.

Iz Celja

— Dijaki-rekruti, ki želijo letos nastopiti vojaško službo, se ponovno opozarjajo, da je skrajni rok za vložitev prošnje zadnji julij. Prošnje je treba vložiti pri komandi pristojnega vojaškega okrožja.

— Zanimiva nogometna tekma bo v nedeljo 17. t. m. na Glaziji. Ob 18. se tosta srečala SK Celje in SK Olimp v prijateljski borbi. Ob 16.30 se bo pričela predtekma med mladina obeh klubov.

— Napad in dve nesreči. V četrtke popoldne so neznan moški s lesenim drogrom napadli 42-letnega rudarja Antona Čonča iz Brodnice pri Laškem in ga močno poškodovali po levi strani rebra. Ko je 28-letni posestnikov sin Alojz Petre iz Malih Dol pri Vojniku podiral v četrtke v gozdu bukev, ga je oplazila veja s tako silo, da mu je zlomila desno roko v zapestju. V kamnolomu posestnika Josipa Laznika v Strančah pri Konjicah je padel 17-letni delavec Stefan Javornik iz Stranč v četrtke okrog 14. pri delu z visoke skale v globino. Pri padcu mu je ročila lebajna, dobil pa je tudi razne druge poškodbe in pretres možganov. Poškodovance se zdravijo v celjski bolnici.

— Umrla je v četrtke v Gledališki ulici 9 v visoki starosti 80 let za Marija Topolovkova, mati soproge krojaškega mojstra g. Antona Oražna; pogreb bo v nedeljo ob 17. iz mrtvašnice na mestnem pokopališču. V Pečovniku pri Celju je umrla 78-letna mestna reva Uršula Sojčeva.

— e Nožna lekarniška služba ima od sobote 16. t. m. do vsakega petka 22. t. m. lekarna »Pri križu« na Kralja Petra cesti.

Sokolstvo

Domžale se pripravljajo

Domžale, 16. julija
Ze prejšnji teden je naš list opozarjal sokolsko in nacionalno javnost, s koliko veliko vmeno se pripravljajo domžalski Sokoli na svoj veliki praznik. Saj to ne bo samo običajen vsakolikat telovadni nastop. Letos bo obenem naša mladina dobila svoj prapor. Ves poudarek je v mladini! Najstarejši naš sokolski brat Umek poklanja prapor, v čigar senči se bo odšel poklanja. Poklanja ii ga in to ni golo naključje, ampak brato. Va dalekovidnost, da je baš danes oni čas, ko je treba mladini dati nekaj, kar je simbol njenega hotenja! In ta novi prapor naj kliče vso mladino našega okrožja na pot plemenitega sokolskega dela, sokolskega bratstva in sokolskega tihnega žrtvovanja za blagor kralja naše velike, močne in zedinjene Jugoslavije ter za lepšo bodočnost vsega slovanstva!

Vse naše delo se je podvojilo, kajti vsi smo pod silnim vtisom veličine vsesokolskega zleta v Pragi! O, zlata Praga, vsemu svetu si izpričala silno moč naše evete sokolske ideje, izpričala si, da Slovani ne bomo padli več v robstvo, dokler bomo sledili svoji lastni moči — sokolstvu! Pokazala si, da silnejše sile ni od sile sokolske misli in zato boš tudi zmagala! In naša mladina naj bo prva, ki je prislühnila tvojemu utripu. Ona bo 31. julija pokazala, da hoče le pozitivnega ustvarjanja, ki more iti le v smeri ki jo je začrtala te dni Praga. To je v smeri: globoke samozvesti, neustrašenosti, plemenitega žrtvovanja za skupnost in odkrite torbenosti, kadar gre za svobodo naroda! Te vrline mora vcepjati jugoslovanska sokolska mladina svojemu narodu in odstranjevanje bodo vse težkote in nevarnosti, ki nam danes še prete.

Zato sokolska in nacionalna mladina, 31. julija je tvoj dan v Domžalah. Z njo pa pohitite tudi starejši bratje in sestre, saj s pohitje mladine se boste počutili kot mladina, ki vas bo obdajala. Vsi imamo le ono pred oči, lepšo bodočnost jugoslovanskega naroda ter vseh Slovanov! Ta dan bomo pokazali, da bomo šli po tej poti naprej, dokler ne pridemo do cilja. Zdravo, nasvidenje!

Lep sokolski praznik
v Preserju pod Krimom

Preserje, 16. julija
V proslavo društvene 25. letnice in v okviru sokolske Petrove petletke smo ime li v nedeljo 10. t. m. lepo sokolsko slavo z razvitjem društvenega prapora. Kljub nagajivemu vremetu, saj je skoraj vse dopoldne in tudi popoldne še v zgodnjih popoldanskih urah močno deževalo, se je zbrala k proslavi velika množica sokolstva in prijateljev sokolske misli. Po sprejemu pri obeh vlakih z notranjske in ljubljanske strani, je posijalo solnce, nastalo je lepo polno popoldne, ki je močno dvignilo veselo razpoloženje številnih gostov. Našemu slavu so se odzvala v velikem številu bratska društva Vič, Brezovica, Breznica, Vrhnika in četa Notranje gorice, župno upravo pa je zastopal starosta viškega Sokola brat Pavle Borštnik.

Sokolovora se je razvila z godbo Sokola I Tabor na čelu in s praporoma borovniškega in vrhniskega Sokola dolga poroka sokolstva, ki jo je domače občinstvo navdušeno pozdravljalo. Preserje in Kamnik sta se odela v državne zastave in prav redke so bile hiše, ki niso imele zastav. Po prihodu na letno telovadišče se je pričelo razvite prapora, umetniško delo, ki ga je z vsi skrbnostjo izdelal Osrednji zavod za žensko domačo obrt pod vodstvom ravnateljice br. Boža Račica. Slavnost je otvoril starosta br. Umek, ki je najprej pozdravil vse goste, posebno župnega odposlanca in kratko orisal pomen sokolskega prapora, pod katerim se bo zbirala jugoslovanska mladina za dobro kralja in domovine. Nazdravil je mlademu kralju Petru II, ki mu sokolstvo obljubja svojo zvestobo in udanost, nakar je godba zaigrala državno himno, ki jo je vsa množica poslušala odkritih glav. Potem je spregovoril predsednik odseka za nabavo prapora br. dr. Kirm, ki se je zahvalil vsem, ki so pripomogli, da je preserski Sokol za svoj srebrni jubilej dobil prapor. Prapor je nato razvil in izročil br. starosti, ki ga je v pomembnem govoru izročil br. praporščaku, ki je obljubil, da bo nosil to sokolsko svetinjo s častjo in ga neomadeševanega izročil svojnemu nasledniku. Ko je še sestra kumica pravezala spominski trak, je sledilo pobratinstvo z ostalima praporoma, nakar je bilo razvite končano. V imenu župne uprave je čestital društvu k jubileju še dr. Pavle Borštnik, ki je omenjal naloge sokolstva v današnji dobi in želel društvu, da bi se pod novim praporom zbirala mladina v ljubezni do kralja in jugoslovanske misli. Govor br. župnega odposlanca so

navzoči sprejeli z velikim odobravanjem, nakar je vsa množica zapela »Le naprej za sokolskim praporom...«

Ne letnem telovadišču je bila ob 16. javna telovadba ob veliki udeležbi gledalcev. Ob zvokih sokolske koračnice so prišli na telovadišče vsi telovadni oddelki, ki so med igranjem državne himne izkazali čast državni zastavi, ki se je polagoma dvigala na visok jumbor. Po tej svečanosti so nastopili posamezni telovadni oddelki s prostimi vajami in vajami na orodju. Pri telovadbi je nastopilo z župninski prostimi vajami 24 dečkov in 20 deklic, s prostimi vajami 48 naraščajnikov in naraščajnic ter 34 članov in 16 članice. Kljub slabemu vremetu so bile vse vaje dokaj dobro in skladno izvedene med dolgočasnim odobravanjem gledalcev. Pri orodni telovadbi sta nastopili dve vrsti članov na drogu in bratčiji in je bila zvesta vrsta na drogu za svoje izvrstno izvedene vaje deležna toplega odobravanja občinstva. Po končani telovadbi so prišli na telovadišče spet vsi telovadni oddelki, nakar je bila med petjem sokolske »Hej Slovanci« spuščena državna zastava. Telovadni nastop je prav lepo uspel in moremo br. načelniku in s. načelnici bratsko čestitati. Po telovadbi je bila ob nemurnem igranju sokolske godbe, ki je odlično spremljala vse telovadne točke, prijetna zabava, ki je potekala v vselem razpoloženju do odhoda večernih vlakov. Sokola Preserje naše bratske čestitke in krepko naprej brez mira... — at

— Uprava Sokola Ljubljana-Više vabi svoje članstvo in naraščaj, da se jutri v čim večjem številu udeležijo proslave 30-letnice bratskega Sokola na Vrhniki. Odhod članstva in naraščaja (telovadbi) s kolesi ob 11.45 izpred Sokolskega doma ali z vlakom ob 11.45 z glavnega kolodvozna. Vse ostalo članstvo v kroju in civilni obleki se odpetje z vlakom ob 14. iz glavnega kolodvozna. Zbor ob 13. na vrtu Sokolskega doma, odkoder bo skupen odhod na kolodvor. Bratje in sestre, naraščaj, vsi točno in v polnem številu. Zdravo!

— Sokol Gorenja vas—Poljane prirodi v nedeljo dne 17. julija ob 8. uri popoldne javni nastop o priliki slavnostnega razvite naraščajkega prapora. Odbor je za to priklilo izposlovati 50%-ni popust za vožnjo s vsemi avtobusi, ki bodo 17. t. m. vozili na progi Skofja Loka—Gorenja vas. Vozni popust velja na ves dan. Pri odhodu iz Skofje Loke se plača cela vožnja, nakar je s istim voznim listkom povratna vožnja iz Gorenja vasi v Skofjo Loko brezplačna.

— Program svečanosti sokolskega društva na Raketi dne 17. julija: ob 11.30 koncert vojaške godbe v parku pred spomenikom, ob 13.30 skupne vseh oddelkov na telovadišču, ob 15.30 razvite prapora pred Sokolskim domom, ob 16. povorita in polkonfete pred spomenikom kralja mučenika, ob 16.40 javni telovadni nastop. Pri orodni telovadbi sodeluje vzorna vrsta Ljubljanskega Sokola. Opozarjajo se vsi nastopajoči, da so pravčasno pri stajnišči. Prihodni vlakovi na Raketo: ob 7.36, 11.20 in 15. ur. Odhod vlakov z Rakete ob 13. 21, 22.59 in 3.20 zjutraj Vabljani! Odbor.

Že dve leti vojne v Španiji

Kratek pregled te največje nesreče po svetovni vojni

Že dve leti traja vojna klanje v Španiji z vsemi grozotami tako zbrane moderne vojne. Te dni, ko bodo listi pisali o tej žalostni dveletnici, bi se morali predvsem vprašati, kdaj bo konec vojne v Španiji in ali so v reaniki že izrpani vsi potkusi likvidacije tako zvanega španskega vprašanja.

KAKO JE PRISLO DO UPORA

Pred dvema letoma, 18. julija, je objavila španska vlada vodvodstvo Cazaresa Quiroga kratki komunikacije, ki je v njem sporočila, da se je del španske armade v Maroku uprl proti španski republiki. Ta kratka vest je bila prva oficijelna o revoluciji, ki je izbruhnila 12 ur pred tem v noči od 17. do 18. julija na ukaz generala Francisa Franca.

General Franco

PRIPRAVE ZA UPOR ŽE PRED VOLITVAMI

Zgodovinsko, neustojljivo dejstvo je, da v času, ko je začel Franco pripravljati revolucijo, in sicer januarja l. 1936, v Španiji ni bila vlada ljudske fronte, ki je izšla zmagovito iz februarskih volitev. Volitve, ki so prinesle desničarskim strankam samo 132 mandatorov od skupnega števila 473, so izpodbudile desničarske kroge, da so pospešili priprave za upor, ker je pač postalo očitno, da se ne bodo mogli več polastiti oblasti legalno. Španski narod se je v volitvah izrekel za ljudsko fronto, toda komunisti so dobili samo 16 mandatorov izmed 277 ljudske fronte, sindikalisti pa komaj enega.

NESPOSOBNA REPUBLIKANSKA VLADA

Prva vlada ljudske fronte je ostala na krmilu le pihle 3 mesece. Vodil jo je precej slabopredsednik Quiroga. Nagli razvoj dogodkov, ki so naznanjali revolucijo, se je izmuznil povsem iz rok te vlade. Nobe ne pozornosti niso posvečali temu, da je bil voljni boj že januarja zelo krvav in vlada ni razumela niti, kaj pomenijo krvavi spopadi in atentati, ki so bili na dnevnem redu. Od februarja do julija l. 1936 je bilo v političnih bojih ubitih 52 in ranjenih 86 ljudi. 13. julija je bil na madridskih ulicah umorjen priključnik republikanske porotnik Castillo. Tri dni potem je pa bil umorjen eden desničarskih voditeljev Calvo Sotelo. Vlada, ki očitno ni verjela, da bi v Španiji lahko izbruhnila revolucija, si je prizadevala šele poslej uvesti mir. Toda bilo je že prepozno.

Solnčne pege in vojna

Kaj pravi o tem francoski učenjak Pierre Rousseau

Vpliv solca na zemljo je znan pač vsakomur, prav tako pa tudi vpliv solnčnih peg. ogromnih vrtnic v tekoči in plinjski masi, kjer nastajajo orjaški lijaki, kamor bi šlo 10 do 12 zemeljskih obel. Znan je tudi tako zvane protuberance, plameni, svigajoči na tisoče kilometrov daleč in dvigajoči se na visokih orjaških bodicah iz solnčne površine. Solnčne pege in protuberance se neprestano menjavajo. Vsakih 11 let dosežejo maksimum, v petih letih in pol naraščajo po številu in velikosti, potem pa sledi šest let in pol, ko polagoma popostneje. Pege in izžarevanje postajajo redkejši in manjši, ko pa dosežejo minimum, začnejo zopet naraščati.

Francoski učenjak Pierre Rousseau opozarja na to, da gredo viški solnčne aktivnosti sporedno z vojnimi dogodki. V zadnjih 70 letih je bilo l. 1870 in 1917 najintenzivnejše delovanje solnčne površine. Manj izrazite viške je preživelo človeštvo l. 1883, 1893, 1905 in 1928. Letos preživljamo nov maksimum, ki mu viška še ne poznamo, ki pa že zdaj presega zadnji maksimum iz leta 1917. Že 12. in 24. januarja so ugotovili zvezdostanice na solncu ogromno pego s premerom 122.000 km in 116.000 km dolgo protuberanco.

Te fenomene spravljajo učenjaki v zvezo s severnim sijem, ki ga je obkroževala vsa Evropa 25. januarja. Ni dvoma, da vpliva

Čeprav je vlada imela v rokah pisemne dokaze o izdajstvu generalov, ni ukrenila nič proti njim. Generala Franca, najnevarnejšega med generali, vlada ni upokojila, temveč ga je samo premestila na Kanarske otoke. Še celo dva dni po izbruhu upora vojno ministrstvo ni vedelo, na kateri del armade se lahko zanese in ni storilo nobenih varnostnih ukrepov. Medtem so pa uporniški generali proglasili obsedeno stanje, in sicer Queipo de Llano v Sevillji, Aranda v Oviedu in Cabanellas v Saragosi. V Algecirasu, na španskem ozemlju, so pristali prvi oddelki uporniške vojske, Špancev in Maročanov. Počili so prvi strehi, vojna se je začela.

VOJNA IN MEDNARODNA INTERVENCIJA

Še preden se je Evropa zavedala, da bo vojna trajala dolgo. Uporniki so prodirali zelo hitro, vendar se je republikanska vlada odločila k obupni obrambi. Težko je reči, kakšen bi bil izid vojne, če bi bili Španci prepusteni sami sebi. Najverjetneje je, da bi bil upor po prvih krvavih bojih zažrt, seveda, ko bi legalna vlada lahko kupovala v tujini orožje. Toda španska vojna je postala kmalu vojna mednarodnih ideologij, bo med demokracijo in njenimi nasprotniki. Zato so tudi takih hoteli iz vseh delov Evrope pa tudi Amerike v Španijo prstovoljci, da bi pomagali republikanski Španiji. Seveda je začela pošiljati prstovoljce in intervirati tudi nasprotna stran; v začetku je bila ta intervencija prikrita, kmalu pa povsem javna. Edina država, ki je intervenirala na levi, je bila Sovjetska Rusija, toda njena intervencija ni mogla biti učinkovita v primeru z nekaterimi drugimi državami, ki niso bile tako oddaljene od Španije.

NAJVEČJA NESREČA PO SVETOVNI VOJNI

V tesnem okviru članka ni mogoče naštetih vseh pomembnejših dogodkov v španski vojni, vstetih se v kronološkem redu. Toda ni niti treba, da bi se mudili pri vprašanju mednarodne intervencije, saj je značaj španske vojne dovolj znan. Statistika o španski vojni še ne bo tako kmalu objavljena in težko je reči, da bi bila kdaj popolna. Zdaj govorimo le, ne da bi si ustvarili jasno predstavo pomena besed, o stotisočih mož, žena in otrok, ki so izkrmavali v divjem klanju in pustošenju. Zmagovalci v tej vojni nikakor ne bodo Španci, zmagovalci bodo zunaj španske meje. Ško, da, ki jo je povzročila dveletna vojna je neprecenljiva in delno tudi nepopravljiva, če upoštevamo, da je bilo uničeno nešteto umetnostnih spomenikov stavne umetnosti in opustošenih celo več muzejev.

Španska vojna je največja ljudska katastrofa, ki je prizadela človeštvo po svetovni vojni.

SPOMLADI KONEC

Kako dolgo še? Po vsem tem, kar smo slišali zadnje čase, je verjetno, da bo vojna trajala še do prihodnje pomladi. Vendar presenečenja niso izključena. Franco ima zdaj pod oblastjo približno tri petine španskega ozemlja in večino pomembnih mest ter pristanišč, razen Madrida, Valencije in Barcelone. Republikanci se kljub vsemu še vedno junaka upirajo in uporniška vojska prodira le počasi. O izidu zdaj skoraj ni več negotovosti. Bil bi pravi čudež, če bi republikani izrgali Francu, kar je zavzel v 2 letih.

1838, njen slavnostni odhod na pot v New York je bil pa določen na 8. aprila. Toda že tri dni poprej je zapustila Cork na poti v Ameriko druga taka ladja »Sirius«. Tako se je pričela prva tekma v vojni čez ocean. 700 tonski »Sirius«, na katerem je bilo natovorjenih 453 ton premoga in 50 sodov drevesne smole, ki naj bi tudi služila za kurjavo, je imel razburljiv začetek vožnje čez ocean. Posadka se je bala dolge vožnje in zato se je uprla. Kapitan se je hotel najprej pogajati z njo, potem je bil pa prisiljen zagroziti mornarjem z orožjem. Po dolgem prizadevanju in grožnjah se mu je posrečilo pomiriti razburjenje in prestrašene mornarje. Tako je »Sirius« 23. aprila srečno prispel do New Yorka.

Mesto mu je pripravilo svečan sprejem. Topoti so gromeli, zvonovi so zvonili in velika množica prebivalstva je navdušeno pozdravljala posadko. Komaj se je pa »Sirius« zasidral v pristanišču, se je na obzoru prikazala druga ladja, zavita v goste oblake dima. Bil je »Great Western«. Anglijo je zapustil tri dni po »Siriusu«, v New York je pa prispel nekaj minut za njim. In tako je dosegel prvi rekord v vožnji čez Atlantski ocean ter pripeljal nazaj v Anglijo prvi modri trak. Obenem je bilo prepričevalno, ovrženo zmotno naziranje Dionysia Lardnerja. Pred 100 leti je rabila ladja za vožnjo čez ocean 15 dni in pol, zdaj rabi pa samo štiri dni. A koliko bo rabila leta 2038?

Važno znanstveno delo

Kaj so prinesli raziskovalci z ledenih gore, na kateri so preživeli 9 mesecev

Papanin, Krenkel, Širšov in Fedorov

Devet mesecev dela stanice Severni tečaj na ledeni gori je mnogo doprineslo k napredku znanosti in spoznavanju polarnih krajev. Znanstveno gradivo, ki so ga prinesli Papanin, Fedorov, Širšov in Krenkel, proučuje in urejuje zdaj več zavodov. V prvi vrsti kontrolirajo kakor pred odhodom ekspedicije vse znanstvene instrumente. Ugotovili so, da toplomeri z živim srebrom in alkoholom skoraj sploh niso podvrženi izpremembam, prav tako pa tudi ne anemoidi, aparati za merjenje zračnega pritiska. Težje je bilo z anemometri, s katerimi so merili hitrost vetra. Eden izmed dveh aparatov se je v zadnjih tednih bivanja na ledeni gori pokvaril in sicer ga je načela rja. V Pulkovskem observatoriju so preizkušali nihalni aparat in ugotovili, da izprememba ni večja, kakor je recimo med dva do tri mesece trajajočo ekspedicijo na suhem. Enako so kontrolirali tudi vse druge aparate.

Astronomski in geofizikalni opazovanja ekspedicije proučujejo v Astronomskem in Arktičnem zavodu in sicer merijo v 1 moč zemeljske privlačnosti, v drugem pa astronomsko, meteorološko in magnetološko opazovanja. Izkazalo se je, da je mogla pri določanju lege na ledeni gori nastati napaka 300 do največ 500 m. Najboljše astronomsko opazovanje so točna na 100 do 200 m. Večje napake so nastale v merjenju v času, ko je ledena gora pokala.

Čim bo obdelano vse gradivo astronomskih opazovanj, sestavijo polarni raziskovalci točen zemljevid poti, ki jo je preplula ledena gora in sicer po metodi Hausse-Krugerja, ki je doslej še niso rabili za zemljevid osrednje Arktide. Pri tem izračunajo najprej astronomske podatke ne glede na premikanje ledenih gor. Tako nastane izvestna napaka, potem pa izračunajo še pot ledenih gor. Oboje podatke primerjajo in astronomsko merjenje se ponovno preračunajo.

Geofizikalnem oddelku Arktičnega zavoda sestavljajo podrobno tabelo meteoroloških opazovanj stanice Severni tečaj. Zapisujejo na njo vsa merjenja toplote zraka, zračnega pritiska, vlažnosti, hitrosti in smeri vetra ter podobno. Ta tabela bo dala sliko podnebja Severnega ledenega oceana in premikanja zračnih plasti nad njim.

Stanica je zbiralna za znanost važne podatke na poti, dolgi nad 2.000 km. Zato je treba beležke o vremenskih prilikah v Severnem ledenem oceanu podrobno pregledati, da se pojasnijo klimatične posebnosti poedinih odsekov. Raziskovalci so namerili povprečno temperaturo v juliju okrog 0°, najvišjo pa okrog 2°, kar se približno ujema z merjenjem Nansenove ekspedicije na »Framu« in Amundsenove ekspedicije na »Maud« v južnejših delih Severnega ledenega oceana. Potrjuje se naziranje, da je ta toplota karakteristična za zrak nad ledom in da ni odvisna od zemljepisne širine. Da bi proučili premikanje zračnih plasti, od katerega je bilo odvisno vreme na ledeni gori, so rabili raziskovalci sinoptične zemljevide, zasnovane na opazovanjih ruskih, ameriških in groñlandskih polarnih stanic. Ti zemljevidi bodo tudi pomagali ugotoviti smer vetra v raznih krajih Ledenega oceana, kar je važno, da se pojasnijo vzroki premikanja ledenih plošč.

V geofizikalnem oddelku Arktičnega zavoda proučujejo rezultate opazovanj magnetičnih pojavov, zlasti motenj magnetnega polja. Raziskovalci jih primerjajo z beležkami polarnih magnetičnih observatorijev, da ugotove posebnosti magnetičnih varijantov v osrednji Arktidi. Izpremembe sile zemeljske privlačnosti proučujejo v Astronomskem zavodu. Ugotovili bodo vpliv geološke sestave zemeljske skorje na velikost nastale anomalije, to se pravi razliko med teoretično izračunano razdelitvijo sile privlačnosti na zemeljski površini in njenimi faktičnimi pomeni.

Po izjavi Evgena Fedorova, udeleženca ekspedicije na severni tečaj, ki je bil nedavno imenovan za ravnatelja Arktičnega zavoda, bo delo končno letos jeseni, potem bodo pa rezultati analizirani in gradivo pripravljeno za tisk. Zaključna redakcija bo končana prihodnje pomladi. Raziskovalci bodo objavili zaključke in generalizacije na podlagi zbrane gradiva, pa tudi material sam in neposredne uspehe opazovanj, da jih bo mogel vsak znanstvenik uporabiti po svoji potrebi. Podrobno bodo tudi opisane metode opazovanja in pogoji, v kakršnih so morali mladi učenjaki na ledeni gori delati.

aklimatizirajo kakor rastline iz visokih ali mrzlih krajev.

Abesinski ječmen je obrodil na Pamiru bolje od švedskega. Zelo dobro se je obnesel oves iz Palestine, dočim oves iz severnih krajev na Pamiru ni dozorel. V visokogorski dolini Džausanguz, v višini 3550 m, je nam dobro obrodila pšenica iz najtoplejega kraja sveta, Arabije. Dobro se je obnesla tudi pšenica iz Indije. V dolini Čeketki, v višini 3860 m, raste repa, krompir, čebula, redkev, korenje in drugo dobje. Nekatere teh kultur dajejo zelo dober pridelek. Na Pamiru so se pojavili zdaj prvi zelenjavni vrtni. Bivši pamirski nomadi se hitro lotevajo poljedelstva.

Kraljevske gostije

Angleškemu kralju in kraljici prirede v Parizu dva stajana banketa, prvi bo opoldne v Versaillesu, drugi pa zvečer v palači francoskega zunanega ministrstva. Oba bosta pokazala, kaj zmora francoska kuharska umetnost. Zato se ne smemo čuditi, da so Angleži zelo radovedni, kakšen bo jedilni list kraljevskih banketov. Obrnili so se na najbolj poklicanega Francoza, slavnega Boulestinja, da bi o tem kaj povedal.

Boulestin je zlasti presenečen, da se pojavljajo nekatera jedila na obeh jedilnih listih. To so postrv in omaki iz račjih repov, melonova bomba in beluše. Glavni ugovor se tiče gomoljke. Angležem se zdi »shocking«, če pride na mizo gomoljka že davno po sezoni. Gomoljke bodo pritrjene ali v Perigord (zavite v namaščen papir ali v listke šunka se peko v pepelu). Angleški kritik pravi, da ni mogoče najti prikladnih besed za to božansko delikateso, toda le, če niso gomoljke konservirane. Pri vsakem banketu pride na mizo 14 jedi in to bodo seveda same delikatese za najbolj razvajene sladkose. Mnogo več preglavice imajo pa s pijačo. Samo šampanjec ni naletel na nobene pomisleke, z drugimi vini je pa zelo slabo. Samo eno vino je iz leta 1904, vsa druga so pa Boulestinovemu mnenju premlada.

Iz Novega mesta

— Zupna gasilska vaja. Novomeška gasilska zupa je priredila v nedeljo popoldne župno gasilsko vajo na trgu Kralja Petra II. Na vajo je prišlo na dane alarmne znake z rotovsko sireno 7 okoliških dšastev s svojimi motorizirani in komplotnim oprejem. Na kraj dozvednega požara (Ogromen požar in Smoletova hiša), so pritekli kot zadnji — oddaljeni gasilci iz St. Petra. Vaji, ki je nazorno pokazala tehnično izveščanost in spretnost moštva, je poleg župnega starešinstva, ki mu načeluje sol. upravitelj g. Marinčič iz Brusaric, prisostvoval tudi vojaški delegat g. poročnik Bajk. Umevno je, da se je ob tej priliki nabralo na prostornem trgu veliko radovednega občinstva, ki je prisostvovalo vajam in po svoje ocenjevalo tako skupne delujočih, kakor tudi posamezne gasilce. Vendar za slednje ni ta kritična bila merodajna. Po enourni vaji, so se gasilske čete s svojimi poveljniki postavile na trgu v dvored. Sledil je pregled in mimohod, pri katerem je igrala godba novomeškega godbenega društva. Gasilci so odkorakali na Feričev vrt, kjer se je vršila po novomeški gasilski četi prizrejena in dobro obiskana veselica, katene čisti dobicek je namenjen za nove cveči, ker stare so že izrabljene in povsem preperale.

— Naraščajška tekmovalna vrsta. Ker vlada med našim občinstvom veliko zanimanje, iz katerih naraščajnikov je bila sestavljena tekmovalna vrsta na praskim zletu, ki je dosegla med jugoslovenskimi tekmovalnimi vrstami prvo in četrto mesto ne moramo spričo želje ostati diskretni. Zato objavljamo imena ženskega in moškega naraščaja. Ženski naraščaj je bil sestavljen iz naslednjih naraščajnic: Mikofer Ludi, Pakič Dace, Lamut Anice, Vidmar Nade, Pakič Magde in Papež Nuše. Moški naraščaj, ki si je pripeljal 4. mesto, pa: Küssel Smiljan, Preželj Jože, Dolenc Gvido, Recelj Ciril, Pakič E. in Marinček Ivan.

— Registrirana vozila. Novomeški srez, ki ima nad 54.000 prebivalcev, ima prijavljenih 2600 koles, 65 motornih koles, 50 osebnih avtomobilov in 25 tovornih. Med vsemi vozili se je izdatno povečalo število navadnih in motornih koles.

— Dobra žetev. V začetku tega tedna se je na Dolenjskem pričela in v splošnem tudi zaključila žetev pšenice, ki je letos zaradi velike vročine predčasno dozorela. Žito, predvsem pšenica, je po kvahteti sozmeremo veliko boljše od lanskega pridelka.

— Občutna suša. Nad novomeško okolico letos nikačor ne more biti dežja, dočim se ostali kraji lahko ponašajo, da ga imajo v izobilju. Zaradi pomanjkanja dežja so pri nas občutno prizadeta polja in vrtni, kjer se vse suši. Krka je desetletja ni imela tako nizkega vodostaja, da bi se videlo njeno dno, kakor letos. Vsi okoliški mlini čez dan mirujejo, ali se kolesa zavrtje lo po predhodnem nabiranju vode in to le za kako uro. Zaradi silne suše so ceste polne neznosnega prahu, ki ga motorna vozila dvigajo na vse strani, da se ubogi pešec kar duši. Mestni vodovod pa le s težavo zmaguje svojo nalogo.

Iz Ptuja

— Zadnja pot notarja Škraberja. V četrtek smo položili k večnemu počitku širn domovine znanega arheologa g. Viktorja Škraberja, notarja iz Ormoža. Pokojni je bil rojen v Ptuj in za naše mesto si je pridobil mnogo zaslug na polju zgodovine. Mesto se mu mora zahvaliti za marsikatero starinsko najdbo, saj se je pečal z izkopaninami nad 30 let. Velika množica ljudstva od blizu in daleč je prišla na njegovem pogrebu, kako priljubljen in spoštovan je bil pokojni notar Škraber. Truplo so prepeljali iz Ormoža v Ptuj, od koder se je razvil ob 17. žalni sprevod po mestnih ulicah. Sprevod je krenil tudi pred njegov dom in pa pred muzejsko poslopje, kjer se je postavil od pokojnega predsednika g. dr. Komljanca. Pri odprtem grobu pa so se od pokojnega poslovili številni govorniki, med njimi tudi g. prof. Greif, za mestno občino Ptuj zupan g. dr. Remec in pa ravnatelj muzeja v Splitu g. dr. Abramčič. Naj počiva v miru! Prizadevati naše iskreno sožalje!

— Poštna vest. Promesenič so k pošti Ptuj pripravnik Duha Franc od pošte Rogatec, pripravnik Strebenc Albin od pošte Maribor, pripravnik Sepec Edvard od pošte Prevalje, kontrolor First Justina od pošte Dolnja Lendava. Iz Ptuja v Maribor glavna pošta pa je premeščen višji poštni kontrolor Naglič Bernard. Poštni manipulant Hudina Franc je premeščen iz Ptuja v Moškanje, manipulant Hladnik Franciška pa iz Ptuja v Doljno Lendavo. Na novo pa so postavljeni kot dnevničarji — služilji: Hudeček Viktor, Skaza Franc, Sprah Jakob in Horvat Jakob. Vpokojeni pa so poštni zvanikičniki Hoto Ivan, Marinič Franc, Junger Josip, Arnuš Ignac in Volner Josip. V Kranj pa je premeščen dnevničar, služilji Narobe Franc.

— Napad. V ponedeljek zvečer se je vračal domov 18-letni posestnikov sin Ivan Vrabl iz Spod. Velovleke. Na cesti so ga napadli neznani fantje, ki so bili precej okajeni. Vrabl so težje poškodovali in so ga ljudje našli šele naslednjega dne. Prepeljan je bil takoj v bolnico, kjer so ugotovili, da so poškodbe resne. Napadalec išče orožništvo.

— Drevo ga je podkopalo. V Maciju je bil zaposlen 17 letni delavec Henrik Lamut s podiranjem dreves. Pri podiranju pa se ni pravocasnoma umaknil, tako da ga je drevo pokopalo pod seboj ter je obležal nezavesten. Prepeljan je bil v bolnico, kjer so ugotovili, da so poškodbe resne. Napadalec išče orožništvo.

— Izsleden žepni tat. Nedavno je bila tužabiznemu delavcu Juliju Horvatu na tovornem skladišču ukradena denarnica z 800 din. Tat so izsledili v osebi nekega J. K. iz Pragerskega. Pri sebi pa ni imel več denarja, ker ga je bil že potrošil. Pripeljan je bil v ptujski sodne zapore.

— V zadnjem trenutku rešena iz plamenov. V sredo zvečer je nenadoma začelo goreti poslopje posestnika Jožeta Vidoviča iz Trčca pri Sv. Vidu. Dočim se je družina še pravocasnoma, rešila iz gorečih hiše, so požarili, da spi v kamri ohromela sestra posestnika Terezija. V zadnjem hipu je skočila v plamene Terezija Vidovič in tako rešila svojo sestro gotove smrti. Pri reševanju je dobila težke opekline na obeh rokah. Postopke je pogorelo do tal in znaša škoda okoli 40.000 din.

Premajhni čevlji na poroki

Nedavno je bila v Budimpešti svatba. Poročil se je neki uradnik s hčerko iz ugledne rodbine. Ženin si je dal napraviti nov frak in naročil je lakaste čevlje. Na dan poroke se je oblekel kakor se spodobi za tako svečanost. Potem je pa čakal, da bi mu prinesli naročene lakaste čevlje. Ker je manjkala samo še ena ura do poročnih obredov, je obupani ženin telefoniral tvečki. Odgovorili so mu, da je vajenec že več ur na poti z dvema paroma lakastih čevljev, da jih izroči strankam. In res, v zadnjem trenutku je fant pritekel. Toda zamenjal je škrtli in prinesel za dve številki premajhne čevlje.

Kaj je preostajalo ženinu drugega nego obuti mnogo pretesne čevlje in odhiteti v cerkev. Lahko si mislimo, kako se je počutil. Oddahnil si je šele, ko je mogel med poročno gostijo čevlje sezuti. Misli je, da je storil to neopaženo. Toda hudomušni prijatelji so videli, kako je sezaval čevlje. Brž so mu jih vzeli in skrili, da sam tega ni opazil. Po gostiji bi moral mož otvoriti s svojo ženo ples in nervozno je iskal pod mizo čevlje. Ni jih našel in svatje so se

seveda na njegov račun do solz nasmejali. Mlada žena je pa zardela, zbežala in sporočila možu, da se bo dala ločiti. Ko je slednjič skrite čevlje našel, jih je vrgele od jeze skozi okno in odšel domov v nogavice. Drugi dan je odšel k trgovcu in mu priložil krepko zausnoco. Zdaj ima na vratu tri procese: ločitev, poravnavo računa za čevlje in težko telesno poškodbo.

100 let borbe za modri trak

Med drugimi obletnicami v tekočem letu je treba omeniti tudi stoletnico prve tekme v vožnji čez ocean leta 1838. Takrat je prišel profesor Dionysius Lardner v Bristolu predavanja, na katerih je matematično dokazoval, da bi bil poskus prepluti Atlantski ocean s parnikom enako nesmiseln, kakor če bi hotel človek poleteti na luno. Ob istem času in v istem mestu je bil pa konstruiran prvi resnični »jarmik« »Great Western«, velika četverjamborna ladja 1775 ton, dolga 72 m, ki naj bi jo poganjali 2 kolesa s primernim 8 m in stroj 450 HP na kurjavo s premogom. Ladja je bila izdelana v marcu leta

Letina na »strehi svetak

Ruski vsedržavni rastlinski zavod je napravil pred štirimi leti na Pamiru, »Strehi svetak«, obsežne poljedelske poskuse. Vodja teh del doktor bioloških ved K. A. Baranov poroča o poskusih:

— Pamirska ekspedicija je opravila zanimivo delo. V gorskih dolinah, v višini 4000 m nad morsko gladino, smo dosegli nepričakovane uspehe. Do zadnjega časa so učenjaki domnevali, da podnebje v visokih gorah onemogoča rast rastlin. Naše delo je pa pokazalo, da se rastline zelo hitro prilagode visokogorskemu podnebnju in da je pridelek mnogokrat celo večji kakor v dolinah. Zitno stebelce doseže višino 2 m, klas je pa namestu običajnih 12 cm dolg do 25 cm. Izkazalo se je, da je na Pamiru zelo rodovitna in plodna zemlja. Prej so rabili za setev kulturne rastline iz drugih visokogorskih ali mrzlih severnih krajev. Toda pamirske izkušnje so pokazale, da se rastline iz tropičnih in toplih krajev lažje

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekladi, izjave beseda Din 1.
davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

KUHARJA

prvovrstnega, samostojnega, za
veliko gostilniško podjetje za
takoj iščemo. — Poudarje na
pravo »Sl. Narod« pod »Ljub-
ljana IV.« 1873

KUPIM

Beseda 50 par davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

ZLATO

vsakovrstno, najboljše plačam.
B. RANGUS
zlatar in sodni cenilec, KRANJ.
Zahtevajte cenike! 1821

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

TRAJNO ONDULACIJO
s 6-mesečno garancijo v mo-
dernih frizurah Vam napravi
z najnovejšim aparatom za ceno
din 60.— »Salon Merlake«, Sv.
Petra c. 76. 1866

PRIPOROČA SE
letovišče in kopališče ŠORLI.
Gorenja vas nad Škofjo Loko.
1875

GOSTILNA MARTINC
Vam nudi zabavo in dobro po-
strežbo! Lepa dvorana! Poseb-
ne sobe! Senčnat vrt! Jutri
koncert! 1871

LOKAL

priljubljen za mehnično obrt. v
centru, iščem. Naslov in upravi
»Sl. Narod«. 1870

NAJBOLJŠA RADIJSKA REVILJA JE

NAŠ VAL

SPOREDIL evropskih radijskih postaj na vseh valovih,
roman, novela, modni pregled, novice iz radijskega sveta,
filmska smotra, nagradni natečaj.

UPRAVA: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.
Mesečna naročnina samo 12.— dinarjev.

Marmeladni želeji

Navaden zavojček za približno
1 kg marmelade, cena Din 4.—

Obiščite

VII. MARIBORSKI TEDEN

od 6. do 15. avgusta 1933.

Polovična vožnja na železnicih od 4. do 17.
avgusta t. l.

Veliki narodni tabor 14. avgusta 1933.

Jubilejna kulturna razstava ob priliki proslave 20-letnice

Jugoslavije v Mariboru

Velika gospodarska in kulturna revija

Industrija — Tekstil — Trgovina — Obrt —
Kmetijska razstava — Razstava cest — Tujsko-
prometna razstava — Fotomaterska razstava —
Filatelistična razstava — Gostinstvo — Vinska
poskušnja — Zemska ročna dela — Razstava
narodnih noš iz vseh krajev države — Razstava
»Nanos« — Čebelarstva razstava — Razstava
malih živali — Koncertne in gledališke prireditve
— Sportne prireditve — Večletni park na raz-
stavišču — itd.

Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji
Zeleno, romantično Pohorje
Vinorodne Slovenske gorice
Gostoljubni, lepi Maribor

VAS VABIJO!

„MISEL IN DELO“

kulturna in socialna revija, obravnava aktualna
vprašanja naše dobe. V zadnji številki prinaša
med drugim:

Uvodnik: o poslanstvu malih narodov.

Dva članka posvečena spominu dr. I. Laha (Dr. P. Kar-
lin: Skica dr. Lahovega življenja in dela —
B. Borko: Dr. I. Lah kot publicist.)

Razprava o obravnavanju učitelstva v Jugoslaviji.

Bogat obzorje in pestra poročila.

Revijo naročite pri upravi v Ljubljani, Gosposvetska cesta 4/I.

Dobite jo tudi v vseh večjih knjigarnah.

Otroški vozički
najnovejših
modelov

Dvokolesa,
motorji,
trikikli

Štvalni stroj
pogoniljivi

PO ZELO NIZKI CENI — CENIKI PRANEO

»TRIBUNA« F. BATJEL

LJUBLJANA, Karlovska cesta 4 — Podružnica MARIBOR,
Aleksandrova cesta 26

Samo NIVEA vsebuje Eucerit
krepilno sredstvo za kožo.
Nobeno drugo sredstvo za
negovanje kože ni »prav isto«.
NIVEA krepi kožno stanišče
in zmanjšuje nevarnost
sončnih opeklin.
Z NIVEO okrepljena koža
porjavi hitro
in enakomerno ter
je varuje pri nagli ohladi
pred prehladom.

Mednarodna

špedietja

TURK

Prosto javno

skladišče

LJUBLJANA

PREVAZANJE

vsakovrstnega blaga, ku-
riva, strojev, selitve v
Ljubljani in izven Ljub-
ljane z vozovi in avto-
motili in to hitro ter po
nizki ceni.
Masarykova c. 9 (naspro-
ti tovrstnega kolodvora).
Telefon: 21-57

VSKLADIŠČENJE

raznega blaga kakor tudi
pohištva v lastnem, mest-
nem trošarju in uvoznem
prostem
JAVNEM SKLADIŠČU.
Oskrtis inkaso-povzetij.
Kotnikova ul. 12 (naspro-
ti mestne elektrarne).
Telefon: 30-73

OCARINJENJE

Vseh uvoznih in izvoznih
posiljilk in to hitro, skrbno
in po najnižji tarifi. Re-
vizija pravilnosti zaraču-
nanja carine in vse in-
formacije brez plačno
Vilharjeva c. 33 (naspro-
ti nove carinarnice).
Telefon: 24-89

Založba »Cesta« je pravkar izdala svojo tretjo knjigo, najnovejšo delo
Davorina Ravljenja:

ČRNA VOJNA

Znani pisatelj nam v tej knjigi opisuje usodne dogodke, ki so se v zadnjem
letu svetovne vojne, to je ravno pred 20 leti, odigrali v Judenburgu. Delo
bo gotovo vzbudilo v vsej naši javnosti največje zanimanje, zlasti pa bodo
segli po njej vsi oni, ki so bili priča judenburških krvavih dogodkov.
Knjiga obsega 120 strani in stane v platno vezana 15 din, brošurana pa
10 din (s poštnino 1 din več). Naročilo naslovite po dopisnici na naslov:
Založba Cesta, Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Po sprejetju naročila vam
založba takoj pošlje polovnico.

Če se nimate prvih dveh knjig založbe Ceste, tedaj jih naročite skupaj
s to tretjo knjigo. Doslej sta izšli v založbi Ceste naslednji dve knjigi:

Ravljen: Zgodbe brez groze;

Klabund: Pjotr — Rasputin.

GEORGES OHNET:

SERGEJ PANIN

I.

V nekem zelo starem, zelo velikem in lepem po-
slopu ulice Saint-Dominique je bila ustanovljena
leta 1875 Desvarennesova trgovska hiša, ena naj-
znamenitejših v pariškem trgovskem svetu in ena
najzanimivejših v francoski industriji. Pisarne so
zavzemale dvojce stranskih poslopj na dvorišču,
kjer je nekoč stanovala služantica, dokler je bila
lastnica te nepremičnine plemiška rodbina, ki je
njen grb vgrajen nad vrati. V hiši prebiva gospa
Desvarennesova, ki si jo je dala razkošno opremiti
in ki je nakupila v prostornih in visokih sobanah
z dobrim okusom umetnine, prava čudesa. Dom
Desvarennesovih je trgovska in politična sila,
tekmeč, pred katerim imajo velemlinarji Francije
Darblayevi velik strah. Vprašajte na Pariškem
trgu po njegovi zanesljivosti: povedo vam, da
lahko brez strahu položite zastavo dvajset milio-
nov na podpis šefa doma. A šef tega doma je
žena.

To je znamenita žena. Nadarjena s čudovito
bistroumnostjo in nezlomljivo voljo je nekoč pri-
segla, da se bo dokopala do velikega premoženja.
In svojo besedo je držala. Kot hči siromalnega po-
streščka iz ulice Neuve-Coquenard se je okrog
leta 1848 omožila z Mihaelom Desvarennesom, ki
je bil takrat pomočnik v veliki pekarni na Antin-
ski cesti, in s tisočakom, kolikor je mogel dati po-
strešek svoj hčeri dote, sta najela mlada zakonca
lokal ter ustanovila skromno pekarijo. Mož je me-
šal testo in pekli kruh, mlada žena je pa sedela

pri blagajni in sprejemala denar. Niti ob nedeljah
in praznikih pekarije nista zapirala, skozi šipo iz-
loženega okna, med dvema piramidama prepečen-
cev v rdečkastem in modrem ovitku se je videl
resnobi obraz gospe Desvarennesove, ki je pletla
svojemu možu volnene nogavice in čakala odje-
malce. Po svojem izbočenem čelu in neprestano nad
delo povesenimi očmi je spominjala na živo po-
dobo vztrajnosti.

Po petih letih naporega dela, ko sta imela pri-
hranjenih že dvajset tisoč frankov, nastradanah po
groših, sta zapustila Desvarennesova montmar-
tsko poboto in se preselila v sredino mesta. Obšla
ju je čistilnost. Razen tega sta vedno verovala
v uspeh svoje podjetnosti. Naselila sta se v ulici
Vivienne v lokal, lesketajočem se v pozlačenosti,
in opremljenem z zrcali; pestro poslikani strop je
močno vabil oč mimoidočih. Izložbena okna so
bila obložena z belim marmorjem, a blagajna, kjer
je neumorno kraljevala gospa Desvarennesova, se
je dostojno ujemala po svojem obsegu z vsako-
dnevniimi dohodki. Trgovina je šla dobro, celo
znatno se je bila razvila. Rodbina Desvarennesova
je z isto vztrajnostjo in v istem redu nadaljevala
svoje delo, samo odjemalci so bili drugi. Zdaj so
bili bogatejši in številnejši. Pekarna je jela peti
posebno vrsto peciva, šuniljice za restavracije. Mi-
hael je bil ukradel dunajskim pekcom tajno teh
do zlatega pečenih šuniljic, ki dražijo tudi najod-
porniški tek k jedi in ki zelo elegantno kraste ves
pribor, če so vložene v umetniško zložene damstne
prtičke.

V tem času je gospa Desvarennesova preraču-
nala, da-li služujejo mlinarji mnogo pri moki, ki jo
dobavljajo pekcom in v glavi ji je šinila misel, da
bi se za svojo pekarijo otresla teh dragih posre-
dnikov ter imela moko sama. Mihael, plah po na-
ravni, se je ustrašil, ko je razvila žena pred njim

to enostavno misel in ko mu je povedala, do kak-
šnega zaključka je prišla. Bil je pa vajen podre-
diti se volji tiste, ki jo je sam spoštljivo nazival
»gospodarica podjetja« in pri kateri je bil sam le
prvi pomočnik. Tako si ni upal nasprotovati ji. To-
da šablonski po naravi in sovražeč vsako novota-
rijo zaradi pomanjkanja duha se je skrivaj tresel
in vsklikal v strahu:

— Žena, saj ti nas unišči!

Gospa mojstrica je pa ublažila bojazen plašnega
moža. Skušala je vzbuditi ga s svojim zaupa-
njem in opogumiti ga s svojimi nadami. Toda to
se ji ni posrečilo. Zato je šla mirno preko te ovire.

V Jouy, na bregu reke Oise, je bil napredaj
mlin; kupila ga je in plačala v gotovini. Čez nekaj
tednov pekarija v ulici Vivienne ni bila več od
nikogar odvisna. Imela je svojo moko. Od tistega
trenutka je trgovina čudovito napredovala. Gospa
Desvarennesova je čutila, da je sposobna voditi ve-
liko podjetje in morda je zdaj še bolj hrepnela
ostreti se malenkostne drobne trgovine. Nekega
dne si je vplela v glavo, da se bo potegovala za
dobavo kruha vojaškim bolnicam. Dobila jo je. In
od takrat je bila njena pekarija med najuglednej-
šimi, najboljše obratujočimi. V trgovskih krogih,
kjer so kimali opazili velik napredek Desvarenne-
sovih, so ugledni mošje prorokovali: Lepo napre-
dujeta, pridna sta, vsako se bosta povzpela, če se
med potjo ne upodakneta.

Kasalo je pa, da ima gospodarica podjetja pro-
roški dar: kupčije je sklepala samo tedaj, če je
bila prepričana o uspehu. In če je krenila v drugo
smer, je bilo jasno, da pričakuje tam uspeh. Po-
vsod, kamor je usmerila svojo delavnost, ji je
stala sreča ob strani. Konkurne je vohala že od
dela in zato se ni nikoli ujela, nikoli upletla v
slabe kupčije.

Navale temu se je pa Mihael tresel. Prvezu je

sledilo še več mlinov. Pozneje prvotni sestav go-
spe Desvarennesove ni več zadostoval, hotela je
korakati za napredkom in dala je zgraditi krasen
parni mlin, ki zmelje zdaj v svojih mlinških kam-
nih za sto milijonov žita na leto.

Bogastvo se je z vsem svojim sijajem naselilo v
hiši, toda Mihael se je še vedno tresel.

Ščasoma, ko je gospodarica podjetja uvedla zo-
pet kakšno novotarijo, se je navadno opogumil do
obrabljene fraze:

— Žena, ti nas boš uničila.

Poznalo se mu je pa, da govori to samo tako
iz navade in da sam več ne verjame tega, kar
trdi.

Gospa Desvarennesova je s ponosnim nasmehom
sprejemala to karajoče svarilo in odgovarjala, ka-
kor da ima pred seboj otroka:

— Beži no, nikar se ne boj!

Potem se je pa znova lotila dela in z neutrud-
ljivo odločnostjo je vodila cela armado uradnikov
v svojih pisarnah.

Čez petnajet let je čudež volje in energije pri-
vedel gospe Desvarennesovo iz mrčne in blatne
ulice Neuve-Coquenard v palačo v ulici Saint-
Dominique. O pekariji ni bilo več govora. Lokal v
ulici Vivienne je bil še davno prepuščen prvemu
pomočniku podjetja. Gospa Desvarennesova se je
zanimala samo še za trgovino z moko. Ona je pi-
sala zakone na trgu. Bogati bankirji so prihajali
v njeno pisarno pogajati se s njo kot močni z moč-
no, ona pa zaradi tega ni postala ožabna. Predobro
je poznala moč in slabost življenja, da bi se bila
našobila. Njena prvotna prostodušnost se ni bila
strdila v ponosno domisljavnost, kakor so jo ljudje
poznali, ko je začela trgovati, taka je bila ostala
tudi na višku svojega bogastva. Namestu volne-
nih oblek je nosila zdaj svilene, toda njihova barva
je ostala črna.